

samrevista

SERVEI D'ASSISTÈNCIA MUNICIPAL

número 13

Àmbits

GERÈNCIA

La planificació estratègica com a primer pas per a la satisfacció del ciutadà

JURÍDIC

Incompatibilitat d'un regidor per concórrer a una subhasta de béns organitzada per part del propi ajuntament

ECONÒMIC

Dotació a l'amortització de l'immobilitat material

Comprovacions més significatives dels estats comptables bàsics

MEDI AMBIENT

El Règim de control de les activitats

RECURSOS HUMANS

Novetats que introdueix la Llei 24/2001, de 27 de desembre, de "Medidas Fiscales, Administrativas y del Orden Social"

PROMOCIÓ ECONÒMICA

Projecte "Formació Dona 2002, Serveis d'atenció domiciliària a les comarques de Tarragona"

TURISME

Gestió de marques.
Consideracions per a un ús eficaç

URBANISME

Divisions o segregacions de finques

DIPUTACIÓ DE
TARRAGONA

Sumari

Presentació 3

Àmbits

SAMcalendari 4
Normativa d'interès 6
Breus 7

GERÈNCIA

La planificació estratègica
com a primer pas
per a la satisfacció del ciutadà 8

JURÍDIC

Incompatibilitat d'un regidor per
concorrer a una subhasta de béns
organitzada per part del propi
ajuntament 12

ECONÒMIC

Dotació a l'amortització de
l'immobilitat material 16

Comprovacions més significatives
dels estats comptables bàsics 18

MEDI AMBIENT

El Règim de control de les activitats 21

RECURSOS HUMANS

Novetats que introdueix la Llei
24/2001, de 27 de desembre,
de "Medidas Fiscales,
Administrativas y del Orden Social" 24

PROMOCIÓ ECONÒMICA

Projecte "Formació Dona 2002,
Serveis d'atenció domiciliària
a les comarques de Tarragona" 26

TURISME

Gestió de marques.
Consideracions per a un ús eficaç 30

URBANISME

Divisions o segregacions de finques 32

CRÈDITS

EDITA: DIPUTACIÓ DE TARRAGONA
Servei d'Assistència Municipal (SAM)
DIRECCIÓ TÈCNICA: Francesc Cid
REALITZACIÓ I COORDINACIÓ: Josep Ribé
TÈCNIC EDITORIAL: J. Carlos Martínez
DISSENY: Sergi Grau
FOTOGRAFIA: J. Cano
CORRECCIÓ: Àngels Grau
IMPRESSIÓ: Ind. Gràf. Gabriel Gibert, SA
DIPÒSIT LEGAL: T-273-1999

Servei d'Assistència Municipal
Passeig de Sant Antoni, 100
43003 Tarragona
Tel. 977 29 66 50
Fax 977 29 66 49
E-mail: sam@altanet.org
Web: www.sam.altanet.org

La Diputació de Tarragona
no comparteix necessàriament
les opinions dels col·laboradors
de la SAMrevista.

Presentació

ACABANT L'ANY 2001 ES PRODUÏX UN FET SINGULAR QUE CAL DESTACAR I QUE, SENS DUBTE, HA DE TENIR UNA IMPORTANT PROJECCIÓ A LES NOSTRES COMARQUES DINS DELS PROPERS ANYS. FRUIT DELS TREBALLS INICIATS EL MARÇ DE 2001 ENTRE ELS AGENTS SOCIALS I ECONÒMICS (CEPTA, UGT I CC.OO.) I ADMINISTRACIONS LOCALS TARRAGONINES ES VA SIGNAR A LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA EL PACTE TERRITORIAL PER L'OCUPACIÓ DE LES COMARQUES TARRAGONINES QUE ELS IMPULSORS HAN NOMENAT "PACTE DE SANTES CREUS" ATÈS QUE L'AJUNTAMENT COORDINADOR D'AQUESTA INICIATIVA HA ESTAT EL D'AIGUAMÚRCIA.

El nivell municipal s'ha configurat com un element clau per tal de mantenir un creixement econòmic sostingut, així com per afavorir la cohesió social i el benestar de la ciutadania. En aquest sentit, més enllà de les línies tradicionals d'acció en favor de l'ocupació a cada municipi en concret, els agents socioeconòmics i les administracions locals, mitjançant el Pacte com a instrument de concertació i consens, promouen una acció decidida per tal que es potenciïn l'aparició de noves dinàmiques econòmiques. D'una banda es pretén la con-

L'Hble. Sr. Lluís Franco Sala, Conseller de Treball, presentant els Pactes Territorials per a l'ocupació, a la Diputació de Tarragona

tinuïtat del desenvolupament econòmic i social i d'altra banda facilitar la generació, les condicions per fer possibles inversions transcendentals per al desenvolupament del territori.

L'instrument, al voltant del qual s'articulen totes aquestes mesures i accions de promoció econòmica i el foment de l'ocupació a nivell local és la concertació entre tots els actors del territori: el Pacte Territorial.

La Diputació de Tarragona ha establert, en la seva missió, l'assistència als municipis, la ciutadania i el territori per contribuir, amb totes les administracions i els agents socials, al benestar dels ciutadans i al desenvolupament equilibrat del territori. És per això que ha vingut fomentant accions com el PACTE per aconseguir la promoció econòmica dels municipis tarragonins i el foment de l'ocupació. Ho ha fet des del convenciment que el desenvolupament econòmic dels municipis comporta el desenvolupament equilibrat del territori.

El Pacte territorial per a l'ocupació ha de constituir-se en instrument per a la concertació dels esforços i interessos dels diferents agents implicats i ha de comportar el desenvolupament d'una planificació estratègica al llarg del territori. Ha de contribuir a la determinació de les polítiques públiques locals afavoridores de la creació d'ocupació que suposin un desenvolupament econòmic equilibrat. Al mateix temps, disposar d'un àmbit de trobada entre les administracions locals i els sindicats i els representants de la patronal ha de permetre l'aprofitament de les sinèrgies que es generen en benefici d'àmbits territorials de menys població.

L'any 2002 s'ha de desenvolupar aquest instrument i per fer-ho, es convida a l'adhesió dels ajuntaments i consells comarcals per tal que, des d'una participació activa, el nostre territori vegi realitzades totes les seves potencialitats.

Josep **Mariné i Grau**

President de la Diputació de Tarragona

SaM calendari

CALENDARI D'ACTIVITATS, GENER - MARÇ DE 2002

GENER

1 - IRPF

Fins al dia 20 de gener l'Ajuntament haurà de presentar a la Delegació d'Hisenda la declaració de les quantitats retingudes en el quart trimestre de l'any anterior i el resum anual.

- Retencions i ingressos a compte de rendiments del treball
- Quart trimestre de l'any anterior **Model 110**
- Resum anual **Model 190**

Fins al dia 20 de gener es presentarà declaració de la retenció practicada el trimestre anterior per rendiments procedents de l'arrendament d'immobles urbans.

2 - IVA

Fins al dia 1 de febrer es presentaran els impresos 300 (règim general) i 311 (règim simplificat) corresponents al quart trimestre de l'any anterior. Igualment es presentarà l'imprès 390 de resum de l'any anterior.

3 - DEUTE PERPETU A FAVOR DELS AJUNTAMENTS

Els Ajuntaments que tinguin inscripcions nominatives de Deute perpetu han de presentar aquestes inscripcions, degudament facturades, a la Intervenció d'Hisenda de la seva província, perquè els sigui liquidada i reconeguts els interessos corresponents al venciment del trimestre anterior.

4 - JUTJATS DE PAU

Abans de final de gener els Ajuntaments han de justificar a la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia de la Generalitat les despeses de l'any anterior. Aquestes subvencions es convoquen anualment i estan regulades per l'Ordre d'1 d'octubre de 1997, del Departament d'Economia i Finances, sobre tramitació, justificació i control d'ajuts i de subvencions. El darrer atorgament per a l'any 2001 és a la Resolució del Departament de Justícia de 6 de juny de 2001, per la qual s'atorguen subvencions als ajuntaments dels municipis de Catalunya on hi ha jutjat de pau.

Octavi Anguera Ortiga

Servei d'Assistència Municipal

ACTIVITATS COMUNES A TOTS ELS MESOS DE L'ANY

acions produïdes en el padró d'habitants.

1 - Revisió contínua del padró municipal.

2 - Cotització al règim general de la Seguretat Social.

D'acord amb la Llei 4/1996, de 10 de gener, de modificació de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, i amb la normativa de desenvolupament dictada per l'INE, mensualment s'han de trametre a aquest ens les vari-

Abans de cada final de mes s'han de presentar els impresos TC1 i TC2 del personal laboral, funcionaris integrats (procedents de MUNPAL) i funcionaris de nou ingrés (no procedents de MUNPAL), separats per grups, corresponents al mes anterior.

3 - Estadística d'edificació i vivenda.

Dins els deu primers dies de cada mes s'ha de presentar a la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge l'Estadística d'Edificació i Vivenda establerta a l'Ordre de 29 de maig de 1989.

4 - Dipòsit de detinguts.

L'Ordre de 20 de juliol de 2000 del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya ha modificat la quantitat que han de percebre a partir de l'1 de gener de 2000 els ajuntaments de Catalunya que tenen dipòsit municipal de detinguts en funcionament, per la seva condició de cap de partit judicial. Per als anys posteriors al 2000, la quantitat fixada en aquella ordre s'incrementarà amb l'IPC corresponent.

Aquests ajuntaments encarregats de la custòdia de detinguts han de presentar, cada mes, a la Conselleria de Justícia (Presó de Tarragona) mitjançant certificació acreditativa del nombre de detinguts o presos per dia, amb indicació de circumstàncies personals, expedida pel Secretari de la Corporació o per l'Encarregat del dipòsit, amb el vistiplau de l'Alcalde, on s'acompanyarà còpia certificada de les ordres de detenció, presó, trasllat o

llibertat dictada per les Autoritats Judicials.

5 - Tutela financera.

L'Ordre de 28 de juny de 1999 del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat ha modificat la informació que han de trametre els ens locals i els ens dependents en les sol·licituds d'autorització i en les comunicacions relatives a la concertació d'operacions de crèdit.

Els deu primers dies de cada mes, els ens locals, els seus organismes autònoms i les societats mercantils de capital íntegrament local han de comunicar a la Direcció General de Política Financera les operacions de crèdit de termini igual o inferior a un any, formalitzades o avalades durant el mes anterior. Aquesta comunicació s'ha d'efectuar mitjançant la tramesa del model CT "Operació de tresoreria" que recull aquesta ordre.

D'altra banda, també han de comunicar a la Direcció General de Política Financera les operacions de crèdit no subjectes a autorització, de termini superior a un any, que haguessin realitzat. Aquesta comunicació es farà durant els deu dies primers del mes següent al de la formalització, en l'ordre en què hagin estat formalitzades.

5 - RÈGIM GENERAL DE LA SEGURETAT SOCIAL

Abans del 31 de gener s'ha de presentar, corresponent als funcionaris integrats (procedents de la MUNPAL), els impresos per l'assistència sanitària concertada amb la Seguretat Social TC3/4 i TC2/3. Es presenten els corresponents al darrer trimestre de l'any anterior.

FEBRER

1 - CONVOCATÒRIA DE LLOCS VACANTS RESERVATS A FUNCIONARIS D'ADMINISTRACIÓ LOCAL, AMB HABILITACIÓ DE CARÀCTER NACIONAL

Els Presidents de les corporacions locals amb llocs vacants aprovaran la convocatòria i la trametran durant els deu primers dies de febrer de cada any a la Comunitat Autònoma respectiva per a la seva publicació conjunta dins la segona desena del mes, segons estableix el Reial Decret 1732/1994, de 29 de juliol, sobre provisió de llocs de treball reservats a funcionaris d'Administració local amb habilitació de caràcter nacional.

2 - LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE L'EXERCICI ANTERIOR

El pressupost de cada exercici es liquidarà, quant a recaptació de drets i pagament d'obligacions 31 de desembre de cada any, segons la Llei 39/1998 reguladora de les Hisendes Locals. La liquidació del pressupost es farà per l'ens local abans del primer de març i s'aprovarà pel President de la corporació, previ informe de la Intervenció. De la liquidació del pressupost es donarà compte al ple en la primera sessió que tingui lloc.

MARÇ

1 - LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE L'EXERCICI ANTERIOR

Tal com estableix l'article 174.5 de la Llei 39/1988 reguladora de les hisendes locals, abans de finalitzar el mes de març es trametrà còpia de la liquidació del pressupost a la Delegació del Govern de la Generalitat i al Ministeri d'Economia i Hisenda.

2 - RELACIÓ D'OPERACIONS AMB TERCERES PERSONES

Durant el mes de març els ens locals han de presentar a l'Administració d'Hisenda, tal com estableix el Reial Decret 2027/1995, de 22 de desembre, una declaració anual d'operacions realitzades l'exercici anterior, relacionant les adquisicions en general de béns o serveis que efectuin al marge de les seves activitats empresarials o professionals o, fins i tot, quan no realitzin activitats d'aquesta naturalesa. Les Administracions Territorials hauran de relacionar les subvencions o ajudes donades a càrrec dels Pressupostos Generals. Aquesta declaració s'haurà de fer quan en el seu conjunt, per a cada persona o entitat, s'hagi superat la xifra de 500.000 PTA durant l'any natural corresponent. Es realitza amb l'imprès 347.r un Butlletí d'informació municipal on s'inserti un extracte d'acords i resolucions adoptats.

3 - PUBLICACIÓ D'INFORMACIÓ MUNICIPAL

Trimestralment, les capitals de província i poblacions de més de 50.000 habitants (ROF) i poblacions on sigui obligatòria segons la Llei 7/85, han de publicar un Butlletí d'informació municipal on s'inserti un extracte d'acords i resolucions.

PRINCIPALS NOVETATS

I MODIFICACIONS NORMATIVES

PUBLICADES DURANT ELS MESOS D'OCTUBRE I NOVEMBRE DE 2001

OCTUBRE

BOE NÚM. 257, DE 26 D'OCTUBRE DE 2001

MINISTERI D'HISENDA

Reial decret 1098/2001, de 12 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament general de la Llei de contractes de les administracions públiques.

NOVEMBRE

BOE NÚM. 272, DE 13 DE NOVEMBRE DE 2001

CAP DE L'ESTAT

Llei orgànica 4/2001, de 12 de novembre, reguladora del dret de petició.

BOE NÚM. 276, DE 17 DE NOVEMBRE DE 2001

MINISTERI DE TREBALL I Afers SOCIALS

Reial decret 1251/2001, de 16 de novembre, pel qual es regulen les prestacions econòmiques del sistema de la Seguretat Social per maternitat i risc durant l'embaràs.

A l'adreça d'Internet www.altanet.org/sam/index.html podeu trobar, a l'apartat Actualitat normativa, una referència d'aquestes i altres novetats normatives d'interès, així com de les convocatòries de subvencions de totes les administracions públiques.

L'ECOTAXA, NI ÉS ECO, NI ÉS TAXA, NI ÉS MUNICIPAL

Des de fa uns mesos, han aparegut als mitjans de comunicació, molts articles i comentaris sobre la famosa ecotaxa turística. En poques paraules, es tracta d'una quantitat de diners, que haurieu de pagar els allotjaments turístics per turista i dia.

No vull opinar sobre la conveniència o no d'establir aquest

impost, ni sobre els efectes positius o negatius que podria generar sobre el negoci turístic. Això ja ho han fet els tècnics turístics.

Tan sols voldria aclarir les nombroses confusions que versen sobre la matèria gairebé tots els que han escrit al respecte.

En primer lloc, l'ecotaxa no és un impost ecològic, per dues raons. El turista no contamina ni

més ni menys que els indígenes. El turista en tot cas, augmenta la producció de residus, com un habitant més. I el turista mal educat embruta i fa soroll, tal com ho fan els residents mal educats.

La resposta davant d'aquest problema, l'ha de donar l'ajuntament turístic reforçant els serveis de recollida d'escombraries, netja viària, policia i vigilància.

I per una altra banda, l'impost ecològic ha de gravar activitats contaminants, de forma que les incentivi a no contaminar, o contaminar menys, de forma que l'impost disminueixi o desaparegui quan el contaminador deixi de contaminar. L'activitat del turista no encaixa en aquesta figura.

En segon lloc, l'ecotaxa no és una taxa, en el sentit jurídic o tributari del nostre país. La taxa és el tribut que es fa pagar a aquell qui rep un servei o prestació especial per a ell o per a un grup de persones. Així tenim la taxa per recollida d'escombraries, la taxa per matricular un vehicle, o la taxa per obtenir una llicència d'obres.

Per tant, l'ecotaxa que es faria pagar a canvi de res, no seria una taxa; seria un impost, igual com ho és l'IVA, o l'impost de societats, o l'impost sobre els carburants.

En tercer lloc i per últim, l'ecotaxa no és municipal, és a dir, no la poden establir els ajuntaments.

D'aquesta manera, estan fora de lloc tots els comentaris i opinions dels responsables municipals, que han manifes-

tat el desig d'imposar-la o pel contrari el rebutj a fer-ho.

La mal anomenada ecotaxa, al tractar-se d'un impost, tan sols poden establir-la el Parlament estatal o el Parlament autònom, si bé podrien determinar que el receptor de l'impost fossin els municipis.

El Parlament estatal no l'establirà, perquè no és aquesta la política fiscal de l'actual govern.

Si ho farà o no el Parlament autònom, ho desconecem. Tenim el precedent de l'impost sobre les grans superfícies comercials, però cal recordar que aquest impost el recaptarà la pròpia Generalitat, (si ho permet el Tribunal Constitucional) i no pas els ajuntaments.

Pere-Joan Torrent Ribert
Responsable dels Serveis de l'Àrea Jurídica

Tarragona, 9 de juliol de 2001

LA DIPUTACIÓ ACULL UN CURS DE FORMACIÓ PER ALS PETITS MUNICIPIS

El passat 1 d'octubre de 2001 s'ha inaugurat a la seu de la Diputació de Tarragona el **II Curs de Formació Econòmico-Financera per als petits municipis**, organitzat pel SAM juntament amb l'Institut Nacional d'Administració Pública. El curs, amb una durada de 50 hores lectives i perllongat els dies 1, 2, 3, 4, 22, 23, 24 i 25 d'octubre, té la finalitat d'actualitzar i perfeccionar en matèria econòmico-financera el personal al servei de l'Administració dels petits muni-

cipis. Segons el programa establert durant el curs s'han tractat temes referents al pressupost de les entitats locals, a les despeses pressupostàries, a la tresoreria, al control intern i extern d'aquesta tresoreria i a la comptabilitat.

EL FINANÇAMENT DE LES ACTUACIONS MEDIAMBIENTALS CENTRA L'INTERÈS D'ALCALDES I REGIDORS

Un total de 50 alcaldes i regidors i personal al servei de l'administració local de les comarques tarragonines van participar el passat dia 9 d'octubre en una jornada sobre **Finançament d'actuacions mediambientals** que va tenir lloc al palau de la Diputació de Tarragona, organitzada pel SAM.

L'objectiu d'aquesta jornada va ser informar als assistents de la situació actual dels municipis pel que fa a les actuacions mediambientals i de les línies de finançament existents així com els problemes que això genera i oferir recomanacions a partir d'experiències concretes.

També es va informar sobre les noves línies que han sorgit des de l'administració autonòmica, estatal i local però, sobretot des de la Unió Europea, així com sobre la possibilitat de patrocini privat, abans inexistent.

Van actuar com a ponents de la jornada tècnics qualificats de l'administració com Antoni Revilla, cap del Servei de Gestió de la Direcció General d'Administració Local; Francesc Primé, enginyer agrònom, i Josep Cape-

lla, gerent del Consorci Albater, format per 20 ajuntaments associats per a la recuperació del riu Ter, així com els alcaldes de la Fatarella, Josep Suñé; de Riudoms, Josep Maria Tost, i el regidor de l'ajuntament de Flix, Òscar Bosch, persones que han tingut experiències en temes mediambientals.

LA DIPUTACIÓ ACULL UN CURS DE PROTOCOL AVANÇAT

Un nombrós grup de tècnics vinculades a l'Administració local, ajuntaments, consells comarcals i la pròpia Diputació van participar el 19 d'octubre de 2001 en un curs de protocol avançat que durant 3 dies va tenir lloc a la seu de la Diputació de Tarragona organitzat pel Servei d'Assistència Municipal.

El curs pretenia ampliar coneixements de les tècniques de protocol per una correcta aplicació de l'ordenament general que regula les precedències d'autoritats, institucions i corporacions en els actes públics, així com de la preparació, organització i celebració dels esmentats actes.

El curs, inaugurat pel President de la Diputació, el van impartir reconeguts professionals de la matèria com: Rafael Magan, cap de Protocol del Govern de Navarra; Javier Salos, responsable de Protocol del Govern Autòmic d'Aragó; Antoni Miravent, tècnic de Protocol i Relacions Públiques i professor de l'Escola Superior de Relacions Públiques de Barcelona, i

Josep Canadell i Elies Pujol caps de Protocol i Premsa, respectivament de la Diputació de Tarragona.

LA GESTIÓ DELS RECURSOS HUMANS CENTRA L'ATENCIÓ DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

El 31 d'octubre de 2001 va tenir lloc a la seu de la Diputació de Tarragona una jornada sobre **La definició de competències del personal com a eina per a la gestió de recursos humans** a la Diputació de Tarragona. L'objectiu d'aquesta jornada, organitzada pel Servei d'Assistència Municipal de l'esmentada institució, era divulgar experiències pràctiques de diferents experts de la gestió de personal per competències.

Com a ponents hi van prendre part tècnics de les diputacions de Barcelona, València i Tarragona, així com professors de la Universitat Rovira i Virgili, i es pretenia contribuir a la modernització de les administracions locals de la demarcació de Tarragona.

La jornada va tenir una importància especial si tenim en compte que la gestió de qualitat ha esdevingut un instrument de primera magnitud davant l'escassetat de recursos econòmics, materials i humans amb els quals les administracions locals han d'afrontar les necessitats que genera la ciutadania aquests últims anys.

PLA SAM - FORMACIÓ 2002

Les previsions formatives per a l'any 2002 mantindran la mateixa línia que fins ara, o sia, oferir opcions que arribin a totes les persones que treballen a l'Administració Local.

El Objectius són els mateixos que els darrers anys, definits en la Missió de la Diputació de

Tarragona, que es tradueixen, en aquest cas, en ajudar a la modernització dels Municipis i Comarques de Tarragona, mitjançant l'actualització de coneixements i habilitats de les persones que treballen a l'àmbit Local.

Aquest exercici es realitzarà el Pla AFCAP, per a tots aquells municipis que s'han adherit al Pla Agrupat de Formació que gestiona amb l'Associació Catalana de Municipis. Aquest any el gestionarem per 125 Municipis de la demarcació. Tot coordinant-lo amb l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, la qual ha aprovat l'ordre per la qual s'estableixen les bases reguladores per l'homologació i reconeixement de les activitats formatives que porten a terme institucions externes a l'EAPC.

Es realitzarà el Mestratge en Gestió i Dret Local (V Edició), conjuntament amb la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat Rovira i Virgili, l'Escola d'Administració Pública i l'Associació Catalana de Municipis que ofereix com a novetat la I Edició del Diploma de Postgrau en funció gerencial.

Es realitzaran diversos cursos en col·laboració amb l'INAP (Institut Nacional de Administracions Públiques.) dins de la seva línia de Formació Local descentralitzada.

Es donarà continuïtat a l'Aula d'Estudis d'Electes Locals, iniciada al 2001, en col·laboració amb l'ACM i la U.A.B.

Així mateix es mantindran les Jornades informatives sobre temes d'actualitat i d'interès general. Es mantindrà la col·laboració amb diferents entitats, d'entre les quals hi ha l'E.A.P.C., El patronat de Turisme de la Diputació, etc.

Esperem així, oferir un programa general prou ampli, atractiu i útil per la nostra demarcació, tal i com hem fet aquests darrers anys oferint servei a més de dues mil persones.

àmbit de GERÈNCIA

LA PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA

COM A PRIMER PAS PER A LA SATISFACCIÓ DEL CIUTADÀ

Josep M. Cruset Domènec

Tècnic de Qualitat - Gabinet Tècnic de la Diputació de Tarragona

CADA VEGADA MÉS, ELS CIUTADANS DEMANEN QUE LES SEVES ADMINISTRACIONS LOCALS ELS HI PROPORCIONIN UN SERVEI MÉS EFICIENT. JA NO ACCEPTEN MÉS DISTINCIONS ENTRE LA QUALITAT DELS SERVEIS DEL SECTOR PÚBLIC I ELS DEL SECTOR PRIVAT I EXIGEIXEN ORGANITZACIONS BEN GESTIONADES. AQUEST FET IMPLICA QUE AMB ELS MATEIXOS RECURSOS, O FINS I TOT AMB MENYS, S'HAGIN DE SATISFER UNES NECESSITATS I EXPECTATIVES SUPERIORS.

INTRODUCCIÓ

Davant d'aquest fet es presenten dues opcions, ignorar la realitat i continuar amb el tipus de gestió actual, o bé adaptar-se a la nova situació i canviar. És humà que en una primera instància aquest canvi impliqui temor i desconfiança als tècnics de l'administració, però s'ha d'adoptar com un nou repte, tirar-lo endavant i, recollir els beneficis en un futur a curt termini.

És en aquest marc on el Model Europeu EFQM d'Excel·lència (vegeu figura 1) representa una eina fonamental per a gestionar aquest canvi, augmentar significativament l'eficiència de les administracions, i en definitiva, satisfer en major mesura als ciutadans.

El primer pas que ha de realitzar una organització per a portar a terme el canvi és el desplegament dels conceptes marcats pel *Liderat* (criteri 1) mitjançant la planificació *Estratègica* (criteri 2). És en aquest procés on se centra la metodologia que es proposa, mitjançant la descripció del que es coneix com a desplegament de polítiques o Hoshin Kanry (vegeu figura 2).

Hoshin Kanry són dues paraules d'origen Japonès. Hoshin es pot traduir com a "brúixola metàl·lica brillant" i Kanry gestió o control. Així es podria explicar com la gestió de les accions a realitzar per l'assoliment d'un gran objectiu.

Figura 2

PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA

Tota organització ha de dedicar esforços en dues direccions. Ser eficient en les activitats que porta a terme avui (assegurar-se el present) i, preparar-se per ser eficient en les activitats que portarà a terme demà (assegurar-se el futur). La proporció de recursos que les organitzacions han de dedicar en cada cas és aproximadament d'un 80% i un 20% respectivament. És en aquest marc on el procés de Planificació Estratègica garantirà que una organització assegurí el seu present i el seu futur.

El procés de Planificació estratègica s'estructura en 8 fases clarament diferenciades (vegeu figura 3).

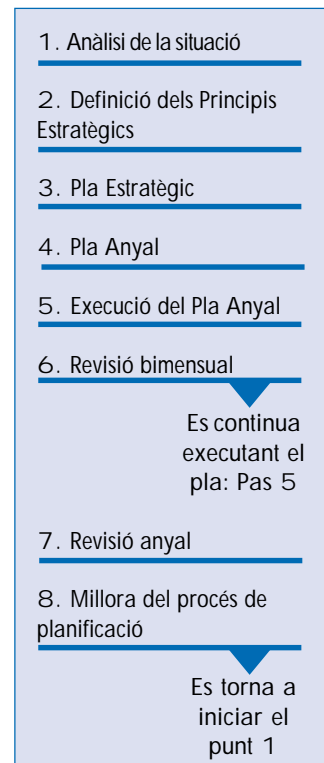

Figura 3

FASE 1: Anàlisi de la situació

En aquesta fase es recull i s'analitza tota aquella informació que es considera rellevant per l'or-

ganització (recordeu el principi bàsic del model EFQM, *Gestió per processos i DADES*), tot i que no es pren cap mena de decisió. El producte d'aquesta fase és l'informe d'anàlisi de la situació, però quina informació s'inclourà en aquest informe?

1. Informació sobre els grups d'interès (tot aquells grups afectats per l'organització):

a. Personal:

Informació directa: aquesta informació es pot obtenir mitjançant enquestes de clima laboral, grups de discussió, entrevistes individuals al personal de l'organització, bústia de suggeriments per a personal,... i pot incloure informació sobre plans de carrera, comunicació interna, *empowerment* (capacitat i autorització del personal per a adoptar decisions), igualtat d'oportunitats, implicació amb l'organització, liderat, oportunitat per a formar-se i desenvolupar-se, reconeixement, comunicació interna, etc.

Informació indirecta: aquesta informació es troba en l'organització fruit d'altres activitats i pot incloure informació sobre nivells d'absentisme i de malaltia, nivells d'accidents, queixes del personal, nivell de presentació a oposicions, rotació del personal, participació en la bústia de suggeriments, participació en activitats de formació, etc.

b. Recursos:

En aquest apartat es pot incorporar informació sobre l'evolució dels recursos financers, gestió pressupostària, dades sobre els edificis (disponibilitat d'espais, qualitat de les instal·lacions, manteniment, seguretat, reciclatge de residus, etc.), substitució de tecnologies velles, innovació en equipament informàtic i software, accés a la informació (arxius, bases de da-

des, subscripcions a publicacions, etc.), informació sobre els proveïdors, col·laboracions amb Universitats, gestió del coneixement, etc.

c. Clients (ciutadans):

Informació directa: aquesta informació es pot obtenir mitjançant enquestes de satisfacció dels clients, entrevistes, bústia de suggeriments per a clients,... i pot incloure informació sobre flexibilitat horària i de servei, imparcialitat de l'organització, cortesia, qualitat dels serveis, fiabilitat, rellevància del servei, capacitat i comportament dels empleats, tractament de les queixes, temps de resposta a les peticions, etc.

Informació indirecta: aquesta informació es troba en l'organització fruit d'altres activitats i pot incloure informació sobre nombre d'aparicions en premsa (positives i negatives) i recull dels articles més rellevants, errors en els serveis, queixes (nombre i contingut), felicitacions, nombre de sol·licituds d'informació, velocitat de resposta de les queixes, nous serveis ofertats, etc.

d. Direcció Política:

Aquesta informació es pot aconseguir a partir del discurs d'investidura del president o alcalde de la corporació, del programa electoral de l'equip de govern, d'entrevistes, de les directrius marcades per la direcció política, etc.

e. Societat:

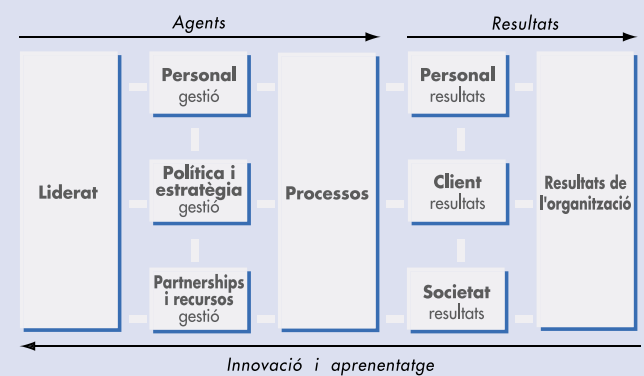
En aquest apartat es pot incloure informació sobre pràctiques d'igualtat d'oportunitats, relacions amb altres organitzacions rellevants, implicació en educació i formació, treball voluntari i filantròpic, reducció i eliminació de recursos consumits, consum d'energies no renovables (aigua, electricitat, gas, etc), distincions

El model va ser desenvolupat l'any 1988 per la Fundació Europea per a la Gestió de la Qualitat (EFQM). La fundació va ser creada per 14 organitzacions capdavanteres europees davant la possibilitat d'obtenir un avantatge competitiu a través de la Gestió de la Qualitat Total. Actualment més de 800 membres de 38 països d'Europa, del sector públic i del sector privat, configuren la fundació. Per altra banda, seria impossible comptabilitzar la infinitat d'organitzacions que no formen part de la fundació però utilitzen el model com a eina de gestió.

El model està basat en 8 principis:

- Liderat i constància en el Propòsit
- Desenvolupament i Implicació de les Persones
- Desenvolupament d'aliances
- Gestió per Processos i Dades
- Aprenentatge, innovació i millora continuus
- Orientació al Client
- Orientació als Resultats
- Responsabilitat Social

Pel que fa al contingut, el model s'estructura en 9 criteris [EFQM99]

La base del model EFQM és la següent: tota organització busca els resultats propis de la seva activitat (**Resultats de l'organització**), però per a garantir aquests resultats cal que els seus clients estiguin satisfets (**Resultats clients**), que el seu personal també hi estigui (**Resultats personal**), a l'igual que la societat que envolta l'organització (**Resultats societat**). Així doncs, per assolir bons resultats en aquests 4 criteris, cal que l'organització disposi d'un **Liderat** que impulsi l'assoliment dels objectius de la **Política i Estratègia**, per tal que amb el **Personal** i els **Recursos** adequats es puguin portar a terme els **Processos** que generin els resultats planificats.

(Per més informació sobre el model EFQM: [Brull00])

Figura 1

i premis rebuts, evolució demogràfica (piràmide d'edats), evolució econòmica, evolució sociocultural, sensibilitat medioambiental de l'entorn, etc.

2. Dades de funcionament intern: aquesta informació es podrà incorporar si l'organització té dissenyats o no els seus processos (vegeu la metodologia proposada en [Brull 01]). Si estan dissenyats s'inclourà el valor dels indicadors dels processos més importants de l'organització.

3. Per altra banda, es pot obtenir informació addicional a partir d'informació sobre organitzacions considerades com la competència i organitzacions considerades les millors del sector públic. Aquesta acció d'obtenir informació i idees d'altres organitzacions es coneix com a benchmarking.

4. Anàlisi DAFO:

Un cop recollida tota la informació (que sigui viable d'aconseguir) dels punts anteriors, es porta a terme un anàlisi DAFO. Aquest anàlisi consisteix en identificar, a partir de la informació dels punts 1, 2 i 3, les **Debilitats** internes de l'organització, les **Amenaces** externes a l'organització, les **Fortaleses** internes i les **Oportunitats** externes.

Un cop realitzats aquests quatre punts, es disposarà d'un sòlid informe d'anàlisi de la situació. Aquest informe permetrà disposar de tota aquella informació rellevant per a portar a terme la planificació estratègica de l'organització.

FASE 2: Definició dels Principis Estratègics

En la introducció de la Planificació Estratègica es parlava del present i el futur de les organitzacions. Tècnicament el present es coneix com la Missió de l'organització, i el futur com la Visió (vegeu figura 4).

La **missió** de la Diputació de Tarragona: La Diputació de Tarragona és un ens local que ofereix serveis d'assistència als municipis per facilitar la gestió de les seves competències i impulsar la seva modernització en Col·laboració amb els Consells Comarcals i amb la Generalitat de Catalunya, i que contribueix amb totes les administracions i agents socials del territori, al benestar dels ciutadans i al desenvolupament equilibrat del territori.

La **visió** de la Diputació de Tarragona és: La Diputació de Tarragona vol ser la impulsora de la modernització de l'administració local de la demarcació de Tarragona.

Els **valors** de la Diputació de Tarragona són: orientació al client, millora continua, treball en equip, responsabilitat i pertinença a l'organització.

Figura 4

La Missió i la Visió, conjuntament amb els Valors configuren els Principis Estratègics d'una organització.

La **missió** és la raó de ser de l'organització, el seu propòsit. Identifica els clients i la necessitat fonamental que l'organització satisfà.

La **visió** és una imatge d'un estat futur desitjable i ambicions. El seu propòsit és inspirar l'acció, actuant com una guia per a la presa de decisions i la planificació.

Els **valors** són la cultura de l'organització, la manera com s'actua, el comportament, la manera com s'interacciona amb els altres.

Els Principis Estratègics es definiran en una reunió en què es convocarà l'equip directiu de l'ens local (si a la nostra organització hi treballen menys de 7 persones es pot convocar a tot el personal), un cop redactats es consensuaran amb la direcció

política i finalment es portaran a aprovar pel Ple.

Al cap d'un any es tornarà a portar a terme aquesta reunió on es repassarà la validesa dels principis i s'introduiran aquelles modificacions necessàries.

FASE 3: Pla Estratègic

El Pla Estratègic té una vigència de 3 o 4 anys i consisteix en el desplegament de la visió de l'organització en quatre o cinc grans objectius estratègics (de tal manera que l'assoliment d'aquests objectius assegurin l'assoliment de la visió). Aquests objectius han d'estar formulats perquè impliquin una acció, estiguin quantificats i, tinguin una data d'assoliment i cadascun d'ells serà una línia estratègica de l'organització. Vegeu exemple en la figura 5.

Exemples d'Objectius Estratègics de la Diputació

- Formalitzar i implantar un sistema orientat a la gestió per resultats, l'eficiència, la innovació i la millora de la prestació de serveis municipals.
- Implantar el Model d'Excel·lència Europeu com a sistema de gestió de les unitats organitzatives de la Corporació.

Figura 5

Pot ser una bona mesura que en el primer Pla Estratègic que es formuli, es redacti un objectiu estratègic per a cada grup d'interès (personal, societat, direcció política, clients, recursos) i que impliqui les millores a realitzar en cadascun d'aquests grups per a assolir la visió.

Aquesta fase es portarà a terme en una reunió un cop s'hagin aprovat els principis estratègics.

FASE 4: Pla Anyal

El Pla Anyal té la vigència d'un exercici, està configurat per objectius agrupats en tres part diferenciades:

1. Objectius Operacionals: aquests objectius són el desplegament dels objectius estratègics vists en la fase 3. Aquests són més concrets que no pas els estratègics i s'han de formular de manera que siguin específics, mesurables, assolibles, escaients i, que se'n pugui fer un seguiment. L'assoliment d'aquests objectius implicarà l'assoliment de l'objectiu estratègic. Per exemple:

Portar a terme una prova pilot d'autoavaluació corporativa segons el model EFQM amb un grup focal abans de finals del mes d'octubre.

2. Objectius de Procés: la inclusió d'aquests objectius en el Pla Anyal dependrà de si l'organització té dissenyats o no els seus processos (vegeu la metodologia proposada en [Brull 01]). Si ja estan dissenyats caldrà escollir els indicadors de processos més rellevants per l'organització i a aquests fixar un objectiu de millora. Aquests objectius s'han de formular amb les mateixes característiques que els o. operacionals. Per exemple:

Contractar el manteniment de totes les impressores abans del gener del 2001

3. Objectius de Personal: si l'organització té dissenyat un catàleg de llocs de treball amb funcions i competències per a cada persona de l'organització, es poden fixar objectius per a aquelles funcions i competències que són més rellevants pel seu desenvolupament. Per exemple:

Superar, amb aprofitament, un curs de formació sobre treball en equip.

A qualsevol tipus d'objectiu se li assignarà un responsable del seu assoliment, un indicador del seu estat (controlat, no controlat, assolit), un pressupost i, una data d'assoliment.

Considerant que un dels principis del model EFQM parla de la implicació de les persones, és altament recomanable que tot el personal de l'organització participi en la definició del Pla Anyal. Si l'organització es petita serà fàcil reunir el seu personal en cadascuna de les reunions que es facin per a definir els objectius, però si l'organització és més gran caldrà utilitzar una metodologia com ara el CatchBall [Alabart01].

L'abast del Pla Anyal dependrà del temps que fa que l'organització està utilitzant el model de gestió EFQM. Inicialment es recomana incorporar en el Pla Anyal únicament els objectius operacionals. Un cop l'organització ha assimilat el treball amb aquest tipus d'objectius es pot passar a introduir els objectius de procés. I finalment s'incorporaran els objectius de personal. Aquest procés d'anar incorporant tipus d'objectius serà més ràpid o més lent en funció del tamany de l'organització, dels recursos que s'hi destinin i de la implicació de la direcció i pot variar des d'un o dos anys fins a quatre o cinc.

Aquesta fase es pot portar a terme en la mateixa reunió de definició dels Principis Estratègics. Un cop acabat de confeccionar el Pla Anyal es portarà a aprovar per la direcció política de l'organització i es comunicarà el contingut definitiu a tot el personal de l'organització.

FASE 5: Execució del Pla Anyal

En aquesta fase es van portant a terme totes aquelles accions que s'han planificat en la fase ante-

rior, i es recullen els indicadors dels processos.

FASE 6: Revisió bimensual

Bimensualment es portarà a terme una reunió de revisió. En aquesta reunió hi participaran els responsables dels objectius s'hi farà un seguiment de l'estat en què es troben. Se centrarà especial interès en aquells objectius que es troben en estat no controlats i es buscaran solucions a les incidències que hagin pogut causar aquesta situació.

FASE 7: Revisió anyal

Un cop s'ha acabat el període d'execució del Pla Anyal es fa una reunió en què es repassa el resultat d'aquest: quants objectius s'han assolit i quan no s'han assolit i dels que no s'han assolit, quins es prorroguen un any més.

En aquesta mateixa reunió es porta a terme la Fase 8.

FASE 8: Millora del procés de Planificació Estratègica

En aquesta fase es valora el procés de Planificació Estratègica des del punt de vista metodològic, buscant accions de millora de cara a l'exercici següent i que facin augmentar l'eficiència de procés. Per exemple:

Estendre la participació en la fixació d'objectius als membres de la brigada municipal, o bé buscar una aplicació informàtica que faciliti la gestió dels objectius del Pla Anyal

Amb aquesta fase es tanca un any del procés de Planificació Estratègica. Un cop arribat aquest punt es torna a començar per la fase 1. A partir d'aquest cop l'apartat de dades internes de l'informe d'anàlisi de la situació també incorporarà els resultats del Pla Anyal que s'ha acabat d'executar (% d'assoliment d'objectius, % objectius no assolits, % objectius prorrogats, etc.).

CONCLUSIONS

- Amb el procés de Planificació Estratègica es prepara l'organització per afrontar amb èxit el present i el futur, garantir que qualsevol canvi en les necessitats i expectatives dels seus clients s'incorporarà en el servei que s'ofereix i en definitiva assegurar que la nostra organització està orientada cap als seus clients.
- Així doncs, aquesta metodologia implica uns beneficis substancials enfront dels recursos que s'hi han de destinar per a portar-la a la pràctica i es recomana com l'inici per a portar a terme en la introducció d'un sistema de gestió per a tota l'organització com és el model EFQM.

BIBLIOGRAFIA

- *Model EFQM:*
[EFQM99] El modelo EFQM de Excelencia: Sector Público y Organizaciones de voluntariado. EFQM, 1999.
[Brull 00] BRULL ALABART, E. (2001). *SAMrevista n.9*. Diputació de Tarragona.
ROURE, J., RODRÍGUEZ, M. A. (1999). *Aprendiendo de los mejores*. Gestión 2000
<http://www.efqm.org>
- *Processos:*
[Brull 01] BRULL ALABART, E. (2001). *SAMmonogràfic Gerència n. 2*. Diputació de Tarragona.
COSTA ESTANY, J. M. (1998). *Gestió de la Qualitat en un món de serveis*. Gestión 2000
- *Catchball (implicació del personal en la definició d'objectius):*
[ALABART01] ALABART CÓRDOBA, J. R. (2001). *SAMmonogràfic Gerència n. 2*. Diputació de Tarragona.

àmbit JURÍDIC

INCOMPATIBILITAT D'UN REGIDOR PER CONCÓRRER A UNA ORGANITZADA PER

Neus **Ollé Povill**

Serveis de l'Àrea Jurídica de la Diputació de Tarragona

1. PLANTEJAMENT DEL PROBLEMA

Un regidor d'un ajuntament vol concórrer com a postor en una subhasta de béns propis de l'ajuntament.

2. FONAMENTS DE DRET

2.1 Alienació de béns patrimonials

Segons redacció de l'article 42 del Reglament de Patrimoni aplicable als ens locals de Catalunya, l'alienació dels béns patrimonials s'ha de fer en subhasta pública, **d'acord amb la normativa reguladora de la contractació dels ens locals.**

Aquesta remissió normativa ens obliga a acudir a l'actual Text Refós de la Llei de contractes de les Administracions Públiques, RDL 2/2000 de 16 de juny.

2.2 Prohibicions de contractar

L'article 20 de l'esmentat Text Refós conté un llarg llistat en què es regulen els casos en què es prohibeix contractar amb l'administració. Així l'article 20. e) diu literalment:

"e) Estar incurso la persona física o los administradores de la persona jurídica en alguno de los supuestos de la Ley 12/1995, de 11 de mayo, de incompatibilidades de los miembros del Gobierno de la Nación y de los altos cargos de la Administración General del Estado, de la Ley 53/1984, de 26 de diciembre, de incompatibilidades del personal al servicio de las Administraciones Públicas o tratarse de cualquiera de los cargos electivos regulados en la Ley Orgánica 5/1985, de 19 de junio, del Régimen Electoral General, en los términos establecidos en la misma.

La prohibición alcanza igualmente a los cónyuges, personas vinculadas con análoga relación de convivencia afectiva y descendientes de las personas a que se refiere el párrafo anterior, siempre que, respecto de los últimos, dichas personas ostenten su representación legal.

Las disposiciones a que se refiere este apartado serán aplicables a las Comunidades Autónomas y a las Entidades Locales en los términos que respectivamente les sean aplicables"

Aquest article ens remet a la seva vegada pels càrrecs electes de les corporacions locals al règim d'incompatibilitats previst en la Llei Orgànica 5/1985 de 19 de juny de règim electoral general (LOREG).

Abans d'entrar a analitzar el que preveu la LOREG ens agradaria fer una precisió. De la redacció de l'article 20 del Text Refós de la Llei de contractes de les Administracions Públiques podríem pensar que als regidors de les cor-

poracions locals els seria aplicable el règim d'interdiccions contractuals previst respectivament a la Llei 12/1995 i a la Llei 53/1984. En contra d'aquesta possibilitat s'ha manifestat reiteradament a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa:

Informe de la Junta Consultiva de data 16 de desembre de 1998, que cita l'informe de data 18 de desembre de 1996 (expedient 60/96) raona:

"La norma de la que, en principio, hay que partir al respecto es la contenida en el artículo 20, apartado e), de la Ley 13/1995...

El indicado precepto de la Ley de Contratos de las Administraciones Públicas obliga a examinar, en primer lugar, si los supuestos de incompatibilidad de concejales de los Ayuntamientos aparecen definidos en la Ley 12/1995... o en la Ley 53/1984..., debiendo darse una respuesta negativa, en cuanto a la Ley 12/1995, porque su propio título y la enume-

SUBHASTA DE BÉNS PART DEL PROPI AJUNTAMENT

ración de altos cargos que realiza el artículo 1 demuestran que en su ámbito de aplicación no están comprendidos los miembros de las Corporaciones Locales y en cuanto a la Ley 53/1984, porque si bien, según insistiremos más adelante, resulta aplicable a funcionarios de las Entidades Locales, no lo es a los concejales o miembros de la Corporación, que no ostenten la condición de funcionarios”

2.3 Règim jurídic sobre incompatibilitats dels regidors previst en la LOREG

Aquest règim d'incompatibilitats es preveu a l'article 178 de la LOREG, i en concret pel que fa referència a incompatibilitats de contractar a la lletra d) del paràgraf segon, quan estableix:

“d) Son también incompatibles los contratistas o subcontratistas de contratos, cuya financiación total o parcial corra a cargo de la Corporación Municipal o de establecimientos de ella dependientes”

Cal realitzar una interpretació curiosa, però no res-

trictiva de la redacció d'aquest article en la mesura que imposa una prohibició que afecta negativament un dret fonamental dels membres de la corporació com és el poder participar en els assumptes públics, reconegut a l'article 23.2 de la Constitució.

En aquest mateix sentit es pronuncien les següents sentències:

Tribunal Suprem

Sentència 16-2-1998
Ponent: Excm. Sr. D. Gustavo Lescure Martin
Aranzadi: RJ 2247

“El motivo no puede prosperar, pues, como señala el Ministerio Fiscal, las causas de incompatibilidad establecidas por la LOREG, en tanto en cuanto son excepciones o al menos desviaciones de criterios generales de participación en tareas de carácter público, han de ser interpretadas de modo restringido, de suerte que, siendo éste el principio general, si el artículo 178 de dicha Ley Orgánica se refiere a los «contratistas o subcontratistas», no cabe extender la causa de incompatibilidad a quienes no lo son

en realidad, por alta que sea su función en la empresa de que se trate.”

Tribunal Suprem

Sentència 24-7-1989
Ponent: Excm. Sr. D. Ventura Fuentes Lojo
Aranzadi: RJ 5573

“En esto, si el derecho que el apartado segundo del artículo 23 de nuestra Constitución consagra, de acceder en condiciones de igualdad a las funciones y cargos públicos con los requisitos que señalen las leyes conlleva o implica también el de no ser removidos de los cargos o funciones públicos a las que se accedió si no es por causas y de acuerdo con procedimientos legalmente establecidos -por todas S.T.C. 10/1983 de 21 de febrero, claro que las causas de incompatibilidad con la condición de Concejal lo que contemplan no es sino una limitación legal para el ejercicio de aquel derecho fundamental, y que como tales no consienten una interpretación ni extensiva de mucho menos analógica -por todas SS. T. C. 45/1983, de 25 de mayo y 8/1986 de 20 de febrero)-; siendo así que sólo acudiendo al empleo de semejantes clases de interpretación, vedadas por lo

dicho en esta materia, podría pretenderse, también sin fundamento a juicio de este Tribunal, la conclusión de la situación jurídica del recurrente en las previsiones del citado, artículo 178 2.d).”

Així doncs, d'acord amb aquests pronunciaments cal veure quina va ser la voluntat del legislador en dictar aquest article.

L'article 178.2 d) de la LOREG va néixer per posar fre a la possibilitat que per part dels regidors poguessin accedir als contractes realitzats per part de les Corporacions Locals que tinguessin una llarga durada, ja que això podria afectar als interessos generals de la pròpia Administració, amb contínues absències per part dels seus càrrecs electes, que paralitzessin les decisions corporatives, cosa que en canvi no passava amb els contractes de tracte instantani, com eren les compravendes.

Així el Tribunal Suprem en la sentència que a continuació es reproduirà raona, analitzant la legislació anterior recollida a l'article 5 del Reglament de contractes de les entitats locals, que era molt més restrictiva que l'actual, raona que les incompa-

tibilitats contingudes en aquest article s'havien d'interpretar restrictivament, segons el seu sentit literal, de manera que era possible que la Diputació Provincial de Lugo adquirís per concurs públic un hotel propietat d'un dels diputats de la Corporació per destinar-lo a residència de la 3a edat.

“QUINTO.-Las incompatibilidades establecidas en el expresado artículo 5.º del Reglamento de Contratación de las Corporaciones Locales de 1953 han de interpretarse en sus términos estrictos que no pueden ampliarse a supuestos no previstos en ellos; de modo que cuando el precepto establece las incompatibilidades que indica, a ellas y sólo a ellas debe atenderse el intérprete, siendo de observar que lo que las mismas prohíben es que los Diputados, los Concejales y en general los miembros de la Corporación Local y/o sus parientes hasta el tercer grado y los funcionarios públicos o en activo de la propia Administración puedan ser «contratistas de obras y servicios públicos»; pero lo que el precepto no impide es que los Diputados y los miembros de la Corporación, o sus parientes y los funcionarios de la misma, puedan alquilar o vender a la Corporación un inmueble de su pertenencia si tal inmueble interesa a aquélla, siempre y cuando se respeten las reglas y las formalidades de la contratación

administrativa y el miembro de la Corporación interesado se abstenga de intervenir en la formación de la voluntad del Organo Corporativo...; la incompatibilidad que establecen los apartados 1.º y 2.º del aludido artículo 5.º se refiere a la contratación para obras y servicios públicos (no para otra clase de contratos como los de arrendamiento, préstamo, depósito o compraventa); ya que en nada repugna a la moral, a la Ley ni a la máxima transparencia que ha de presidir toda la actuación de la Administración el que la misma, observando los requisitos y garantías que aquélla exige, alquile o compre un inmueble a uno de sus funcionarios o a un miembro de la Corporación, siempre que los mismos se abstengan de intervenir en la formación de la voluntad del Organo cumpliendo su aludida obligación de abstención; y al igual que la Administración puede adquirir en arriendo un inmueble propiedad de un funcionario, de un Concejal o de un Diputado de la Corporación, puede también comprarlo previo el correspondiente concurso que es lo que aquí sucedió...”

Així la Junta Consultiva de Contractació Administrativa seguint aquesta mateixa línia d'interpretació literalista de la norma i conseqüentment permissiva o generosa amb els drets i interessos dels regidors electes, entén que la prohi-

bició de l'article 178.2 d) LOREG en res no els impideix que puguin celebrar qualsevol contracte amb la corporació municipal sempre que es donin dues condicions:

- Que l'operació no es financii totalment o parcialment per la mateixa corporació local i,
- Que el regidor s'abstingui en la presa de l'acord.

Així a continuació reproduïm, a efectes d'exemple, dos dictàmens de la Junta Consultiva:

Informe 52/1999 de 21 de desembre

Tema: compatibilitat d'un regidor per contractar amb l'Ajuntament el lloguer d'un immoble de propietat municipal per exercir aquest regidor una activitat privada.

“El contrato de arrendamiento de bienes inmuebles, como el del supuesto consultado en el que figura como arrendador el Ayuntamiento y como arrendatario un concejal, es un contrato patrimonial, según refleja concretamente el artículo 5.3 de la Ley de Contratos de las Administraciones Públicas...”

4. Expuesto lo anterior, únicamente queda por resolver si el contrato de arrendamiento de un bien inmueble de propiedad municipal, en el

que figura como arrendador el Ayuntamiento y como inquilino o arrendatario un concejal que tiene encaje en el artículo 178 de la Ley Electoral General y, por tanto en el artículo 20 e) de la Ley de Contratos de las Administraciones Públicas, imponiéndose la contestación negativa si se tiene en cuenta que en este caso concreto el contrato no es financiado por el Ayuntamiento, ni por establecimiento del mismo dependiente, sino que es el concejal, mediante el cumplimiento de su obligación de pago de renta, el que está, en cierto modo, financiando al Ayuntamiento desapareció un elemento básico de la incompatibilidad cual es el que los concejales, vía contractual, perciban fondos del Ayuntamiento”.

Informe 5/99 de 17 de marzo

Tema: Possibilitat de contractar amb l'Ajuntament regidors i amb societats en formació o amb societats civils. Pròrroga dels contractes

1. Como claramente se expone en los escritos de consulta son cuatro las cuestiones que se suscitan ...consistiendo la primera en determinar la compatibilidad o incompatibilidad de un Concejal para adquirir naves industriales que integran el patrimonio municipal del suelo...

2. La primera cuestión suscitada, que es una de las que con más reiteración se viene planteando ante esta Junta ha de ser resuelta, por tanto, tomando en consideración criterios mantenidos en anteriores informes.

En concreto, en el **informe de 8 de junio de 1994 (Expediente 4/1994)** se abordaba la cuestión relativa a los contratos de compraventa celebrados por Entidades locales en las que interviene como comprador o vendedor algún Concejal de la Entidad y, aunque las referencias por razón de fechas se hacen a preceptos anteriores a la Ley de Contratos de las Administraciones Públicas, los criterios sustentados pueden ser perfectamente mantenidos con posterioridad a su entrada en vigor, al no haberse alterado sustancialmente el contenido de las normas aplicables.

Del referido informe de 8 de junio de 1994, a efectos del presente, interesa destacar las siguientes declaraciones:

“El citado apartado 6 del artículo 9 de la Ley de Contratos del Estado en la redacción dada al mismo por el artículo 11 de la Ley 9/1991, de 22 de marzo, contiene una última remisión, dado que considera incompatibles para contratar con la Administración a los cargos electivos regulados en la Ley Orgánica 5/1985, de 19 de junio, del Régimen Electoral General, lo que obliga al examen del artículo 178, apartado 2.d) que considera incompatible con la condición de Concejal, a los contratistas o subcontratistas de contratos, cuya financia-

ción total o parcial corra a cargo de la Corporación Municipal o de establecimientos de ella dependientes. En definitiva por aplicación conjunta del apartado 6 del artículo 9 de la Ley de Contratos del Estado y del artículo 178, apartado 2.d) de la Ley Orgánica del Régimen Electoral General, esta Junta Consultiva entiende que, siempre que se den las condiciones de financiación exigidas por el artículo citado en último lugar, las Entidades Locales no podrán celebrar contratos de compraventa con Concejales de la respectiva Entidad, por estar estos últimos incursos en circunstancia determinante de prohibición de contratar con la Administración respectiva.»

Sustituyendo la cita del artículo 9, apartado 6, de la Ley de Contratos del Estado por la del artículo 20.e) de la Ley de Contratos de las Administraciones Públicas, señalando la derogación expresa del Reglamento de Contratación de las Corporaciones Locales que se produce por la disposición derogatoria única de dicha Ley y que esta última supone un avance más en la aproximación de legislaciones en el ámbito estatal y local, conservan plena vigencia las consideraciones y conclusión del citado informe de 8 de junio de 1994 en el sentido de que a los contratos de compraventa de bienes inmuebles celebrados por Entidades locales les resulta de aplicación el artículo 20.e) de la Ley de Contratos de las Administraciones Públicas y, en consecuencia, **existirá incompatibilidad para celebrarlos en el Concejal de la respectiva Entidad, siempre que se**

den las condiciones de financiación a que hace referencia el artículo 178, apartado 2.d) de la Ley Orgánica 5/1985, de 19 de junio, del Régimen Electoral General, si bien esta última salvedad, en el presente supuesto, obliga a cambiar la regla y mantener la compatibilidad del Concejal ya que el contrato de enajenación de inmuebles no está financiado por el Ayuntamiento en contra de la dicción literal del artículo 178.2.d) de la Ley Electoral...

CONCLUSIONES

1. Que la incompatibilidad de Concejales en contratos de compraventa de las Entidades Locales se produce en los casos en que dichos contratos sean financiados por el Ayuntamiento o establecimientos dependientes del mismo, de conformidad con el artículo 178.2.d) de la Ley Electoral, circunstancia de financiación que no existe en el contrato de enajenación de locales por parte del Ayuntamiento”.

CONCLUSIONS

- L'article 20 e) del Text Refós de la Llei de contractes de les administracions públiques remet per als càrrecs electes de les corporacions locals al règim d'incompatibilitats previst en la Llei Orgànica de règim electoral general. (LOREG).
- L'article 178.2 d) de la LOREG estableix que els càrrecs electes de les corporacions locals no poden contractar amb l'administració quan es tracti de contractes, el finançament dels quals vagi a càrrec totalment o parcialment de les corporacions locals.
- Tant el Tribunal Suprem com els dictàmens de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa fan una interpretació restrictiva d'aquesta causa de prohibició de contractar en la mesura que confronta amb el principi fonamental de participació dels càrrecs electes consagrat per l'article 23.2 de la Constitució.
- Així de forma reiterada la Junta Consultiva de Contractació Administrativa quan s'ha de pronunciar sobre la compatibilitat o no d'un regidor per contractar amb l'Ajuntament, sosté que aquest càrrec electe pot realitzar qualsevol tipus de contracte amb la corporació municipal sempre que es donin dues condicions:
  - que l'operació no es financii totalment o parcialment per la mateixa corporació local i,
  - que el regidor s'abstingui en la presa de l'acord.

àmbit **ECONÒMIC**

DOTACIÓ A L'AMORTITZACIÓ DE

M. Pau Bachiller Rivera

Unitat de Serveis Econòmics Municipals - Servei d'Assistència Municipal

L'immobilitzat material està constituït per un conjunt d'elements patrimonials tangibles, mobles o immobles qualificats com de patrimonials, i aquells que sent de domini públic, es troben afectats al funcionament dels serveis.

Els elements de l'immobilitzat constitueixen les inversions permanents de l'entitat local registrant-se, a la comptabilitat financera, al subgrup 20:

De conformitat amb la Instrucció de Comptabilitat de l'Administració Local (ICAL), és cal quantificar i registrar l'import de la depreciació que experimenten els diferents béns que integren l'immobilitzat de l'entitat local, a excepció dels **terrenys i béns naturals**, ja que resulta impossible estimar el període de vida útil dels mateixos, i els **béns destinats a l'ús general**, ja que aquests deixen de formar part de l'actiu fix de l'entitat per destinar-se a la col·lectivitat.

20. IMMOBILITZAT MATERIAL

- 200. Terrenys i béns naturals
- 202. Construccions
- 203. Maquinària, instal·lacions i utilitatge
- 204. Elements de transport
- 205. Mobiliari
- 206. Equips processos informació
- 208. Altre immobilitzat material
- 209. Instal·lacions complexes especialitzades

L'amortització és una correcció de valor de caràcter irreversible que ha d'establir-se de forma sistemàtica a la fi d'any, en funció de la vida útil dels béns, o atesa la depreciació que normalment suportin pel seu funcionament, ús o desgast. Aquesta depreciació és una despesa i, en conseqüència, afectarà al resultat econòmic de l'entitat.

L'assentament tipus a l'àmbit local, és el següent:

Com a criteri orientatiu per determinar la dotació a l'amortització es poden tenir en compte els coeficients que marca el Reglament de l'Impost de Societats (RIS) aprovat per RD 537/1997, concretament els que fan referència a "elements comuns".

Aquesta taula de coeficients d'amortització, indica per a cadascun dels elements relacionats i degudament agrupats, el període màxim en anys i el coeficient màxim en

(690) Amortització de l'immobilitzat

Amortització Acumulada de l'immobilitzat material (290)

L'IMMOBILITAT MATERIAL

percentatge a aplicar. La pràctica comptable aconsella aplicar el període mínim d'anys, (dada que s'obté dividint 100 entre el coeficient màxim) o el percentatge mínim (dividint 100 entre el nombre màxim d'anys).

La Resolució de 14 de desembre de 1999, de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, on es regulen determinades operacions comptables a realitzar a l'acabament de l'exercici (amortitzacions de l'immobilitzat, provisions i periodificació de despeses i ingressos) recull únicament el període màxim dels mateixos béns que es relacionen a l'epígraf d' "elements comuns" al RIS. Dividint 100 entre aquest número màxim d'anys, s'obindrà el coeficient mínim a aplicar.

S'ha de matisar que aquesta Resolució, en el seu conjunt, no és directament aplicable per l'ens local ja que va adreçada a l'Estat i subsector Estat, per tant, caldrà un acord de Ple ratificant la seva aplicació a la comptabilitat de l'ens local.

Sobre aquest tema cal mencionar la consulta núm.6/2000 que formula un ajuntament a la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, en relació a l'aplicació per part dels Ens Locals i els seus Organismes Autònoms, dels criteris d'amortització de l'immobilitzat que estableix la Resolució esmentada.

Tenint en compte l'esmentada consulta, les **conclusions**, són les següents:

1. A l'àmbit local, l'amortització dels béns de l'immobilitzat material i immaterial es regulen a les regles 145 i 148 de la Instrucció de Comptabilitat de tractament especial simplificat per les entitats locals d'àmbit territorial amb població inferior a 5.000 habitants (ICS) i 212 i 216 de la Instrucció de Comptabilitat de l'Administració Local (ICAL). Aquestes són les **normes comptables de caràcter general**.

2. La competència per a dictar normes comptables de caràcter general correspon al Ministeri d'Hisenda.

El Ple de la Corporació podrà dictar també normes comptables per a l'entitat però, respectant en tot cas les normes comptables de caràcter general.

Entre aquestes normes comptables a dictar pel Ple, s'inclouen les que han de regular les amortitzacions dels béns d'immobilitzat.

3. El Ple, al regular l'amortització del seu immobilitzat pot aproximar-se o apartar-se dels criteris establerts en la Resolució de 14 de desembre de 1999, de la IGAE, sempre sense vulnerar les normes comptables de caràcter general.

4. Si l'Ajuntament, a l'hora d'establir els criteris per a l'amortització del seu immobilitzat, es vol inspirar en la Resolució de referència, ha de tenir en compte que: **hi ha criteris que poden adoptar-se, sense més, pel Ple** (ex. Les definicions d'amortització; base amortitzable neta; valor comptable activat; valor residual, valor net comptable; la descripció dels

actius amortitzables i no amortitzables; el **període de vida útil fixat per cada classe de béns** i la data de còmput, entre d'altres.) però que **hi ha altres criteris, que exigeixen l'adaptació escaient, per exemple:**

- Les normes que fan referència al "valor venal". Aquesta expressió ha de substituir-se, en el seu cas, per la que, en el vigent règim comptable local, designi el valor més pròxim (valor de taxació).

- Les normes sobre amortització dels béns adscrits ja que el Pla General de Comptabilitat Pública i els Plans de Comptes Locals, tenen diferent criteri de comptabilitat en relació amb aquest tema.

- Les dotacions per amortitzacions no es registren en els comptes corresponents dels subgrups 68 i 28 del Nou Pla General de Comptabilitat Pública, (N.P.G.C.P) sinó en els comptes corresponents del subgrup 69 i 29 dels Plans de Comptes Locals (ICAL).

àmbit **ECONÒMIC**

COMPROVACIONS MÉS SIGNIFICATIVES DELS ESTATS

I Francesc Cid i Grau

Interventor tresorer d'Administració local

Coordenador dels Serveis d'Assistència Municipal de la Diputació de Tarragona

ELS ARTICLES 172 DE LA LLEI 39/88, REGULADORA DE LES HISendes LOCALS I 89 DEL RD 500/1990, DE DESENVOLUPAMENT DE L'ESMENTADA LLEI DETERMINEN, "EL TANCAMENT I LIQUIDACIÓ DELS PRESSUPOSTOS DE L'ENTITAT LOCAL I ELS SEUS ORGANISMES AUTÒNOMS S'EFFECTUARÀ, EN QUAN A LA RECAPTACIÓ DE DRETS I PAGAMENT D'OBLIGACIONS, EL 31 DE DESEMBRE DE L'ANY NATURAL, I LA CONFECCIÓ DELS ESTATS DEMOSTRATIUS QUE LA COMPOSEN S'HAURÀ DE REALITZAR ABANS DEL PRIMER DIA DE MARÇ DE L'EXERCICI SEGÜENT".

AIXÍ MATEIX L'ARTICLE 189 DE L'ESMENTADA LLEI, ENS DIU "LES ENTITATS LOCALS, EN ACABAR L'EXERCICI PRESSUPOSTARI, HAN DE FORMAR EL COMPTE GENERAL, QUE HA DE POSAR DE MANIFEST LA GESTIÓ REALITZADA EN ELS ASPECTES ECONÒMIC, FINANCER, PATRIMONIAL I PRESSUPOSTARI".

Els estats de la liquidació del pressupost amb la deguda informació i actuacions a realitzar, està recollit en els articles 93 a 105 del RD 500/90. L'Ordre de 17 de juliol de 1990 que aprova la Instrucció de comptabilitat per a l'Administració Local, enumera els Estats i Comptes anuals que componen el Compte General, el qual s'haurà de presentar a la Sindicatura de Comptes de Catalunya abans del 15 d'octubre de l'exercici següent al que es tanca.

El Compte General de les Corporacions Locals estarà format pels comptes anuals següents:

Els de la mateixa Entitat, Organismes Autònoms dependents i els de les Societats Mercantils de capital íntegrament propietat de l'Entitat.

Igualment hauran d'unir-se al Compte General de la Corporació els comptes anuals de les Societats Mercantils amb participació majoritària de l'Entitat Local.

De la documentació que configura el Compte General de les Entitats Locals i Organismes Autònoms dependents es determinen dues categories:

1. Documentació bàsica, amb dos nivells d'informació diferenciada:

1.1. Patrimonial, econòmica i financera, on els documents essencials i imprescindibles, amb tots els seus estats resum i de detall serien: Balanç de situació i compte de resultats.

1.2. Pressupostària, consistent en la documentació següent:

Estats de Liquidació del pressupost, Resultat pressupostari, Romanent de tresoreria, Estat de la tresoreria i Estat del deute.

2. Documentació annexa i complementària, formada per tota la resta de la documentació obligatòria amb caràcter general i particular per a determinades entitats locals (estats, comptes annexos, memòries, etc.)

En el conjunt de documentació a retre a la Sindicatura de comptes cal assenyalar uns aspectes qualitatius:

1. D'acompliment formal, recollit en l'expedient on constin,

entre altres, els tràmits de l'informe de la Comissió Especial de Comptes, la publicació de l'inici del termini d'informació i exposició pública en els Diaris Oficials corresponents, la resolució dels inconvenients o observacions presentats, i l'aprovació per part del Ple de la Corporació, o, certificació del Secretari en els mateixos termes, amb el vistiplau del President de l'Entitat. Un model detallat d'aquest expedient figura publicat en la web del SAM.

2. D'estats i comptes bàsics i complementaris mínims, que en cas que no es trametin s'ha de fer constar els motius.

3. De control sobre les xifres dels estats i comptes presentats, ja sigui dins d'un mateix estat, per exemple, que totes les quantitats que són objecte d'operacions de càlcul quadrin, ja sigui per comparança entre estats diferents, per exemple, cal que s'expressin xifres idèntiques pels mateixos conceptes. En ambdós casos, també s'ha de donar la concordança de xifres corresponents per a un mateix concepte en l'enllaç de períodes distints, per exemple, els saldos finals d'un exercici i els inicials del següent.

Així doncs, tenint en compte que es tracta d'un volum important de dades a tractar, és convenient realitzar un seguit de comprovacions mínimes, que

COMPTABLES BÀSICS

ens permetran tenir la seguretat que la informació extreta concorda, si més no, en quan als imports que tenen de romandre fixos en els diferents estats, i assentar una sèrie de directrius relatives tant al tractament que forçosament han de tenir determinades partides pressupostàries com determinats comptes del Pla General de Comptabilitat.

L'estudi de les comprovacions serveix tant pels estats que componen la Liquidació del Pressupost com pels del Compte General, i és el que s'exposa a continuació:

1. ESTATS DE LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST I ROMANENT DE TRESORERIA

1.1. El pressupost ha d'haver estat aprovat sense dèficit inicial, i ha d'estar equilibrat en quan als seus crèdits definitius i previsions definitives.

1.2. El total dels drets reconeguts pendents de cobrament en l'estat de Liquidació del pressupost corrent, ha de coincidir amb el saldo de l'apartat Deutors: Pressupost d'ingressos exercici corrent del Romanent de Tresoreria.

1.3. El mateix cas del punt anterior però referent a exercicis tancats, i ambdós llistats amb el de Drets reconeguts pendents de cobrar per partida.

1.4. Les obligacions pendents d'ordenar el pagament i les ordres de pagament pendents de l'estat de Liquidació del pressupost corrent, han de coincidir amb el saldo de l'apartat Creditors: Pressupost de despeses exercici corrent del Romanent de Tresoreria.

1.5. El mateix pel que fa referència a exercicis tancats, i ambdós llistats amb el d'obligacions reconegudes pendents de pagar per partida.

1.6. Els saldos dels deutors i creditors pendents de cobrament i pagament de l'exercici corrent i tancats al termini de l'exercici, han de coincidir amb el saldo dels deutors i creditors pendents de cobrament i pagament a l'inici de l'exercici següent.

1.7. El total d'obligacions reconegudes no poden ser mai superiors al pressupost definitiu a nivell de capítol, així com cap fase d'execució de la despesa pot ser superior a la fase precedent.

1.8. El total de drets reconeguts nets no poden ser inferiors a la recaptació líquida a nivell de capítol.

1.9. La totalitat de la informació en les diferents fases en l'estat de Liquidació tant d'exercici corrent com de tancats: Crèdits i previsions inicials i de

finitives, drets reconeguts, cobraments, obligacions reconegudes, pagaments realitzats, deutors pendents de cobrament, obligacions pendents de pagament... a nivell de capítol per l'exercici corrent, i a nivell d'exercici pels exercicis tancats, han de romandre sempre amb signe positiu.

1.10. Els ingressos pendents d'aplicació en l'estat del Romanent de Tresoreria han de restar de l'apartat "deutors" quan estigui comptabilitzat el dret, sinó es té la seguretat es disminuiran igual. Els pagaments pendents d'aplicació disminuiran l'apartat "creditors" si s'ha comptabilitzat l'obligació, sinó és té la seguretat no es minoraran.

1.11. Els signes dels diferents apartats del Romanent de Tresoreria seran sempre positius a excepció de la dotació de dubtós cobrament, que minorarà l'apartat deutors, i els ingressos i pagaments pendents d'aplicació que, en cas que procedeixi la seva inclusió, minoraran els apartats deutors i creditors respectivament.

1.12. No hi ha de constar cap import en els apartats de deutors i creditors per operacions comercials, doncs no es contempla la seva utilització en els Ens Locals.

2. ESTATS DE LA TRESORERIA:

2.1. Els fons líquids a la tresoreria a final d'exercici de l'estat del Romanent de Tresoreria han de coincidir amb les existències finals en el Resum general de tresoreria i amb el total de l'estat d'Existències a la tresoreria, d'acord amb els certificats de bancs i conciliacions.

2.2. En el Resum General de Tresoreria, el total deure (total pagaments més existències finals) ha de ser igual al total haver (total cobraments més existències inicials).

2.3. Els cobraments i pagaments pressupostaris (corrents i tancats) en l'estat de Liquidació del pressupost ha de coincidir amb el que hi consta en el Resum General de Tresoreria.

2.4. Les existències inicials i finals sempre han de constar al Resum General de Tresoreria.

3. RESULTAT PRESSUPOSTARI

3.1. En el Resultat Pressupostari, els drets reconeguts nets i les obligacions reconegudes netes, han de ser pel mateix import que els totals dels mateixos conceptes en l'estat de Liquidació del pressupost exercici corrent.

3.2. En el Resultat Pressupostari, en cas que existeixin desviacions positives de finançament, el resultat de la desviació acumulada de l'exercici, ha de coincidir amb el Romanent de tresoreria afectat a despeses amb finançament finalista de l'estat del Romanent de Tresoreria.

3.3. En el Resultat Pressupostari, en cas que existeixin despeses finançades amb Romanents líquids de tresoreria, han de tenir el seu reflex en l'estat de liquidació del pressupost d'ingressos, capítol 8, classificació econòmica 870. No ha de coincidir l'import doncs pot ser que no es reconeixin obligacions per la totalitat del romanent suplementat.

3.4. Les desviacions positives restaran del Resultat Pressupostari i les negatives sumaran.

4. BALANÇ DE SITUACIÓ

4.1. El benefici o la pèrdua de l'exercici en el Balanç de Situació ha de coincidir amb l'import dels resultats de l'exercici del Compte de resultats.

4.2. Els Deutors per drets reconeguts exercici corrent i tancats del Balanç de Situació han de coincidir amb els Deutors pendents de cobrar a final d'exercici: corrent i tancats del Romanent de Tresoreria i amb els que hi consten a l'estat de Liquidació del pressupost l'exercici corrent i tancats.

4.3. La suma dels deutors d'operacions no pressupostàries del Balanç de Situació han de coincidir amb el saldo d'altres operacions no pressupostàries del Romanent de Tresoreria.

4.4. Dins de l'apartat dels comptes financers en el Balanç de Situació, la suma dels comptes "Bancs i institucions de crèdit" han de donar el mateix import que les existències finals

en el Resum General de Tresoreria, en el total de l'estat d'Existències de Tresoreria i els fons líquids a la tresoreria a final d'exercici del estat de Romanent de Tresoreria.

4.5. Els Creditors per obligacions reconegudes, exercici corrent i tancats del Balanç de Situació han de coincidir amb els Creditors del pressupost de despeses, exercici corrent i tancats del Romanent de Tresoreria i amb els que hi consten en l'estat de Liquidació del pressupost de l'exercici corrent i tancats.

4.6. La suma dels creditors per operacions no pressupostàries del Balanç de Situació ha de coincidir amb el saldo d'altres operacions no pressupostàries del Romanent de Tresoreria.

4.7. Les despeses i els ingressos pressupostaris pendents d'aplicació han de tenir el mateix reflex al Balanç de Situació que al Romanent de Tresoreria.

4.8. Els comptes d'ordre han d'estar tant a l'Actiu com al Passiu del Balanç de Situació pel mateix import.

4.9. El total Actiu i Passiu del Balanç de Situació ha de ser pel mateix import.

4.10. Els comptes del subgrup 58 (comptes d'enllaç i moviments interns) no han de tenir reflex al Balanç de Situació.

4.11. No ha d'haver-hi saldo al compte 455 (deutors per operacions comercials) i 450-454 (creditors per operacions comercials) doncs no es troba prevista la seva utilització en els Ens Locals i Organismes Autònoms de caràcter administratiu.

4.12. No ha d'haver-hi saldo en els comptes del grup 3 (existències) doncs no està prevista la seva utilització en els Ens Locals i Organismes Autònoms de caràcter administratiu.

4.13. Els comptes de control pressupostari i d'ordre que apareguin al Balanç de situació han de ser exclusivament els que marca la Instrucció, sense que se'n puguin donar d'alta de nous.

4.14. El saldo dels creditors pendents de pagament del pressupost d'ingressos en el Romanent de Tresoreria ha de coincidir amb el saldo de creditors per devolució d'ingressos (420) del Balanç de Situació.

5. COMPTE DE RESULTATS

5.1. Tots els saldos dels comptes dels grups 6 i 7, han de romandre al Deure o a l'Haver respectivament amb signe positiu.

5.2. Els saldos dels subgrup 60 (compres), 75 (subvencions a l'explotació), grup 3 (existències) no han d'aparèixer al compte de resultats ja que no està prevista la seva utilització als ens locals.

6. PEL QUE FA REFERÈNCIA A L'ESTAT DEL DEUTE

6.1. Sempre ha de constar el saldo inicial i final de l'endeutament en l'estat del deute.

6.2. Sempre han de coincidir el deutes a llarg termini de l'estat del deute amb els que consten al Balanç de Situació.

7. ESTIMACIÓ DE DUBTOSA COBRABILITAT I AMORTITZACIÓ DELS BÉNS D'IMMOBILITZAT.

7.1. L'import de la dotació de saldos de dubtós cobrament ha d'aparèixer tant al Romanent de Tresoreria minorant el seu import definitiu, com al Balanç de Situació minorant l'apartat de "Deutors", per tal d'acomplir el principi d'imatge fidel de la situació patrimonial i financera.

7.2. Sempre que existeixin comptes d'Immobilitzat material, ha d'haver-hi el compte de dotació per amortització (690) així com el compte d'amortització acumulada (290), el qual ha d'aparèixer a l'actiu del Balanç de Situació minorant l'import dels béns immobilitzats.

7.3. El mateix cas que l'apartat anterior quan es tracti de béns de l'immobilitzat immaterial, amb els comptes (692) i (292).

8. SIGNES DELS COMPTES EN ELS DIFERENTS LLISTATS

8.1. Els imports que romanen en els diferents estats analitzats, seran SEMPRE amb signe positiu, a excepció dels dos darrers esmentats i els referents a:

8.2. "Patrimoni adscrit", "Patrimoni cedit" i "Patrimoni entregat a l'ús general, els quals figuraran al passiu del Balanç de Situació, minorant el compte de Patrimoni.

8.3. Els resultats pendents d'aplicació poden ser positius o negatius en funció de l'acumulat de beneficis o pèrdues que provenen d'exercicis anteriors si no s'han imputat al compte de patrimoni.

8.4. Ingressos i pagaments realitzats pendents d'aplicació definitiva, els quals minoraran els apartats "Deutors" i "Creditors" del Romanent de Tresoreria, sempre i quan s'hagi comptabilitzat prèviament el reconeixement de dret i de les obligacions.

8.5. El Romanent de Tresoreria afectat a despeses amb finançament finalista, el qual minorarà el Romanent de Tresoreria per a despeses generals per l'import de les corresponents desviacions positives de finançament.

àmbit de

MEDI AMBIENT

EL RÈGIM DE CONTROL DE LES ACTIVITATS

I Eugènia Díez Rodríguez

Serveis de Suport Municipal - Servei d'Assistència Municipal

El 30 DE JUNY DE 1999 ENTRA EN VIGOR EN L'ÀMBIT TERRITORIAL DE CATALUNYA LA LLEI 3/1998, DE 27 DE FEBRER, DE LA INTERVENCIÓ INTEGRAL DE L'ADMINISTRACIÓ AMBIENTAL (EN ENDAVANT LIIAA) I EL REGLAMENT QUE LA DESENVOLUPA APROVAT PER DECRET 136/1999, DE 18 DE MAIG.

L'OBJECTE D'AQUESTA NOVA NORMATIVA, QUE FA INAPLICABLE EN L'ÀMBIT TERRITORIAL DE CATALUNYA EL DECRET 2414/1961, DE 30 DE NOVEMBRE (RAMINP), ÉS ESTABLIR EL SISTEMA D'INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA DE LES ACTIVITATS SUSCEPTIBLES D'AFECTAR EL MEDI AMBIENT, LA SEURETAT I LA SALUT DE LES PERSONES EN L'ÀMBIT TERRITORIAL DE CATALUNYA.

En base a l'art. 7 de la LIIAA les activitats incloses en l'àmbit d'aplicació de la Llei, d'acord amb la potencialitat d'incidència sobre el medi ambient, la seguretat i la salut, queden sotmeses:

- a) les de l'annex I, al règim d'autorització i control ambiental
- b) les de l'annex II, al règim de llicència i control ambiental
- c) les de l'annex III, al règim de comunicació i control ambiental

A la plana web del Servei d'Assistència al Municipi

www.altanet.org/sam podeu trobar tot el modelatge referent al règim d'autorització, de llicència i de comunicació.

L'objecte d'aquest article és fer un esquema dels passos que s'han de dur a terme en el control de les activitats, regulat en els articles 42 i ss de la LIIAA i en els articles 79 i ss del Decret 136/1999, de 18 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de la intervenció integral de l'administració ambiental.

A més a més contemplarem les previsions contingudes en el Decret 170/1999, de 29 de juny, pel qual s'aprova el Reglament provisional regulador de les entitats ambientals de control.

Objectiu de l'acció de control: garantir l'adequació permanent de les activitats a les determinacions legals i a les fixades en l'autorització o llicència.

Classes

INICIAL

- es produeix en el període de posada en marxa de les instal·lacions i l'inici de l'activitat.

- verifica:

- l'adequació de l'activitat i les instal·lacions a l'autorització o llicència atorgades mitjançant una certificació del tècnic director de l'execució del projecte.

- el compliment dels requisits exigibles per mitjà d'una certificació emesa per una entitat col·laboradora de l'administració¹.

- la presentació a l'administració corresponent de les verificacions i l'acreditació de la resta de determinacions administratives contingudes en l'autorització o la llicència, habiliten per a l'exercici de l'activitat i comporten la inscripció d'ofici en els registres ambientals corresponents.

PERIÒDIC

- es produeix en les següents activitats:

a) activitats de l'annex I: cada 2 anys (a no ser que l'autorització prevegi algun altre termini). La verificació es porta a terme per una entitat col·laboradora de l'administració¹.

b) activitats de l'annex II.1: cada 4 anys (a no ser que la llicència prevegi algun altre termini). La verificació es porta a terme per una entitat col·laboradora de l'administració.

c) activitats de l'annex II.2: cada 5 anys (a no ser que la llicència prevegi algun altre termini). La verificació es porta a terme per una entitat col·laboradora de l'administració¹, sempre i quan no s'estableixi un altre sistema en la reglamentació municipal.

d) activitats de l'annex III: d'acord amb el que prevegi la reglamentació municipal, i, si manca, **cada 5 anys**, i consisteix en una verificació tècnica de caràcter ambiental realitzada per l'administració o per una entitat col·laboradora degudament autoritzada o acreditada¹.

L'ACCIÓ DE CONTROL MEDIAMBIENTAL PERIÒDIC DE LES ACTIVITATS DELS ANNEXOS I I II.1: TRÀMITS

CONTROL EXTERN PER UNA ECA¹ ²

- Quan? abans de la data límit fixada

- Forma: ACTA (per duplicat exemplar, un del qual ha de lliurar-se al representant de l'empresa)

- Dins el termini d'1 mes (prorrogable de forma motivada) de la data de finalització de l'actuació de control, farà les analítiques necessàries i redactarà un informe que es trametrà a l'empresa i juntament amb l'acta a l'OGAU i a l'ajuntament del municipi on s'exerceixi l'activitat, el qual té 1 mes per fer alegacions en matèria de sorolls, vibracions, escalfors, olors etc

La Ponència Ambiental (2 m): avalua l'acció de control i incorpora si s'escau les observacions de l'ajuntament.

En el termini de 15 d. ho notificarà a l'ajuntament.

¹ECA = Entitat col·laboradora de l'administració.

²L'art. 81 del Decret preveu també uns controls interns i uns de mixtos.

D'acord amb la disposició addicional primera, lletra a) del Decret 136/1999, l'inici de controls periòdics reglamentaris de caràcter mediambiental que s'estableixen en la llei, en aquelles activitats existents i degudament legalitzades en el moment de l'entrada en vigor de la Llei 3/98, s'efectuarà atenent els criteris d'antiguitat de la llicència i/o autoritzacions ambientals, i el termini transcorregut des del darrer control ambiental efectuat en compliment de la normativa sectorial vigent, com segueix:

Activitats de l'annex I i de l'annex II.1, mitjançant resolució de la Direcció General de Qualitat Ambiental que ha de ser notificada al titular de l'activitat a través de l'OGAU corresponent.

L'ACCIÓ DE CONTROL MEDIAMBIENTAL PERIÒDIC DE LES ACTIVITATS DE L'ANNEX II.2: TRÀMITS

D'acord amb l'art. 84.2 del Decret 136/1999, l'ajuntament mitjançant un reglament, pot establir un sistema propi de control mediambiental de les activitats de l'annex II.2 que pot ser dut a terme per la pròpia administració o a través d'una entitat col·laboradora de l'administració degudament autoritzada, la qual comprova l'adequació de les instal·lacions al projecte autoritzat i fa les actuacions de presa de mostres, anàlisi i mesurament de les emissions i d'altres proves necessàries.

En base a l'art. 86, són objecte de control mediambiental totes les determinacions fixades en la llicència i específicament les següents:

- les emissions,
- la producció i gestió de residus,
- les instal·lacions, les tècniques i la gestió dels sistemes de depuració i sanejament,
- les mesures, les tècniques i els sistemes de prevenció de risc d'incendi i accidents,
- les mesures i les tècniques d'estalvi energètic, d'aigua i de matèries primes.

Els tràmits de l'acció de control mediambiental de les activitats de l'annex II.2 són:

CONTROL EXTERN (del propi ajuntament o d'una ECA prèviament autoritzada)

- S'ha de portar a terme abans de la data límit fixada.
- S'ha d'estendre ACTA (per triplicat exemplar). Una còpia ha de lliurar-se al representant de l'empresa
- Realització de les analítiques + elaboració d'un informe (1 m)

S'ha de trametre a:

- representant empresa
- junt amb l'acta a l'ajuntament

La PTM o PTC³ ha d'avaluar l'acció de control (2m)

³PTM = Ponència Tècnica Municipal.
PTC = Ponència Tècnica Comarcal.

D'acord amb la disposició addicional primera b) del Decret 136/1999, l'inici dels controls periòdics reglamentaris de caràcter mediambiental que s'estableixen en la Llei 3/1998, en aquelles activitats existents i degudament legalitzades en el moment de l'entrada en vigor de l'esmentada Llei, s'efectuarà atenent els criteris d'antiguitat de la llicència i/o autoritzacions ambientals, i del termini transcorregut des del darrer control ambiental efectuat en compliment de la normativa sectorial vigent, com segueix:

b) activitats de l'annex II.2, mitjançant resolució de l'alcalde que ha de ser notificada al titular de l'activitat. En la resolució s'ha d'establir el termini màxim per fer el control i facilitar la relació de les entitats ambientals de control acreditades per l'Administració de la Generalitat o, si s'escau, altres entitats o tècnics autoritzats per l'ajuntament.

L'ACCIÓ DE CONTROL MEDIAMBIENTAL PERIÒDIC DE LES ACTIVITATS DE L'ANNEX III:

CONTROL EXTERN

- d'acord amb el que prevegi la reglamentació municipal i en defecte, cada 5 anys.

- consisteix en una verificació tècnica de caràcter ambiental

realitzada per l'administració mateixa o per una entitat col·laboradora degudament autoritzada o acreditada.

Objecte de la verificació: ACREDITAR QUE LES INSTAL·LACIONS I L'ACTIVITAT S'AJUSTEN A LA COMUNICACIÓ I DOCUMENTACIÓ i concretament en els aspectes següents: emissions, producció i gestió de residus, mesures i tècniques de prevenció i protecció contra incendis.

Tràmits:

- abans de la data límit
- s'ha d'estendre acta (per duplicat) i es lliurarà una còpia al representant de l'empresa.
- d'acord amb el resultat de l'acta de control, l'ajuntament en el termini de 2 mesos adoptarà les mesures necessàries.

D'acord amb la disposició addicional primera b) del Decret 136/1999, l'inici dels controls periòdics reglamentaris de caràcter mediambiental que s'estableixen en la Llei 3/1998, en aquelles activitats existents i degudament legalitzades en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, s'efectuarà atenent els criteris d'antiguitat de la llicència i/o autoritzacions ambientals, i del termini transcorregut des del darrer control ambiental efectuat en compliment de la normativa sectorial vigent, com segueix:

b) activitats de l'annex III, mitjançant resolució de l'alcalde que ha de ser notificada al titular de l'activitat. En la resolució s'ha d'establir el termini màxim per fer el control i facilitar la relació de les entitats ambientals de control acreditades per l'Administració de la Generalitat o, si s'escau, altres entitats o tècnics autoritzats per l'ajuntament.

àmbit de RECURSOS

NOVETATS QUE INTRODUEIX LA LLEI 24/2001, DE 27 DE DESEMBRE, DE "MEDIDAS FISCALES, ADMINISTRATIVAS Y DEL ORDEN SOCIAL"

Josepa **Zamora Barceló**

Cap del departament de Recursos Humans de la Diputació de Tarragona

Alex **Grau Orts**

Tècnic mig del departament de Recursos Humans

NOVETATS QUE INTRODUEIX LA LLEI 24/2001, DE 27 DE DESEMBRE, DE "MEDIDAS FISCALES, ADMINISTRATIVAS Y DEL ORDEN SOCIAL". (LLEI D'ACOMPANYAMENT DELS PRESSUPOSTOS) I ALTRES DISPOSICIONS COMPLEMENTÀRIES EN MATÈRIA DE PERSONAL.

LA LLEI D'ACOMPANYAMENT DELS PRESSUPOSTOS DEL 2002, INTRODUEIX TOT UN SEQUIT DE CANVIS EN DIFERENTS ASPECTES:

- EN MATÈRIA DE SEGURETAT SOCIAL.
- EN RELACIÓ ALS FUNCIONARIS DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL AMB HABILITACIÓ DE CARÀCTER NACIONAL.
- EN RELACIÓ ALS PLANS I FONDS DE PENSIONS.

1. DISPOSICIONS EN MATÈRIA DE SEGURETAT SOCIAL

Les més rellevants són les següents:

Llibre de Matrícula de Personal.

Una de les novetats més significatives es la supressió del Llibre de Matrícula de Personal, fins ara obligatori a tots els centres de treball i que a partir del 2002 no serà necessari. D'aquesta forma es suprimeix l'article 101 de la Llei General de la Seguretat Social, que imposava aquesta obligació i l'article 22, apartat 3, de la Llei sobre Infraccions i Sancions en l'Ordre Social. Tot i això, caldrà conservar-lo en arxiu durant quatre anys.

Documentació. Una altra disposició és la reducció de 5 a 4 anys, del temps obligatori de conservació de la documentació, registres o suports informàtics corresponents a obligacions en matèria de Seguretat Social (afiliació, altes, baixes, documents de cotització) i dels rebuts justificatius del pagament de salaris.

Extinció de la prestació econòmica d' IT. S'afegeix una nova possibilitat d'extinció del subsidi per IT, en els cas en que els Beneficiaris (treballadors en situació de baixa per malaltia)

incompareixin de forma injustificada a qualsevol convocatòria d'examen o reconeixement mèdic establert pels facultatius adscrits a l'Institut Nacional de la Seguretat Social o de la Mútua d'Accidents de Treball. Aquesta disposició s'afegeix a l'article 131 bis, apartat 3, de la Llei General de la Seguretat Social. Això significa que les persones que no compareixin i no justifiquin la seva absència, al requeriment realitzat des de la Mútua o l'INSS, podrien perdre la prestació econòmica corresponent a la IT.

Manteniment de l'obligació de cotitzar.

En els casos d'alta mèdica abans d'esgotar el termini màxim de durada de la situació d'incapacitat temporal (IT), sense que hi hagi posterior declaració d'incapacitat permanent, subsistirà l'obligació de cotitzar, mentre no s'extingeixi la relació laboral o fins l'extinció del termini màxim de durada de la incapacitat temporal, de produir-se amb posterioritat l'esmentada declaració d'ineixistència d'incapacitat permanent. Abans no calia mantenir la cotització del treballador/a afectat, en canvi a partir d'ara és obligatori.

Jubilació Parcial. Es possibilita a partir de l'any 2002 la jubilació

HUMANS

parcial, per aquelles persones que havent complert l'edat ordinària de jubilació (els 65 anys com a regla general) i reunint els requisits per accedir a la pensió de jubilació, vulguin compatibilitzar aquesta amb una feina a temps parcial. La quantia de la prestació de jubilació es reduirà proporcionalment a la jornada realment contractada.

Aquesta disposició, es desenvolupa amb la Llei 16/2001, de 27 de desembre, de mesures per l'establiment d'un sistema de jubilació gradual i flexible. En la qual també s'incorporen altres mesures relatives a la jubilació, de les que volem destacar les següents:

- Es possibilita la jubilació anticipada als 61 anys, per les persones que no havent cotitzat abans de l'1 de gener de 1967, reuneixin una sèrie de requisits, com trobar-se inscrits a les oficines de treball de la Generalitat com a demandants d'ocupació sis mesos abans de sol·licitar la pensió de jubilació, tenir 30 anys cotitzats i que l'extinció del contracte de treball no hagi estat per voluntat lliure del treballador. La jubilació anticipada pels treballadors que havent cotitzat abans de 1967 es manté en els mateixos termes com a disposició transitòria.

- S'estableixen nous coeficients reductors per totes les situacions de jubilació anticipada. En aquest sentit la pensió serà objecte de reducció, mitjançant l'aplicació, per cada any o fracció, en el moment del fet causant, que li manqui al treballador

per complir els 65 anys, dels següents coeficients, en funció dels anys cotitzats:

- Amb 30 anys de cotització acreditats: 8%.
- Entre 31 i 34 anys de cotització acreditats: 7,5%.
- Entre 35 i 37 anys de cotització acreditats: 7%.
- Entre 38 i 39 anys de cotització acreditats: 6,5%.
- Amb 40 anys o més de cotització acreditats: 6%.

En concret ha estat una reducció generalitzada dels coeficients reductors i que serà d'aplicació a les dues modalitats de jubilació anticipada que conviuran a partir d'ara.

2. FUNCIONARIS DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL

Es modifica l'apartat 1 de l'article 64 de la Llei 42/1994, de 30 de desembre, en relació a la provisió de llocs de treball reservats a funcionaris de l'Administració Local amb habilitació de caràcter nacional. S'incorpora el següent text:

"En el moment en què no fos possible la provisió dels llocs de treball vacants a les Corporacions Locals, reservats a funcionaris amb habilitació de caràcter nacional pels procediments de nomenament provisional, acumulació o comissió de serveis, les Corporacions Locals podran proposar, respecte els principis d'igualtat, mèrit, capacitat i pu-

blicitat, el nomenament com a funcionari interí d'una persona que estigui en possessió de la titulació exigida per l'accés a la subescala i categoria a la que el lloc pertany.

La resolució del nomenament s'efectuarà per l'òrgan competent de la Comunitat Autònoma respectiva, acreditant en l'expedient la impossibilitat de provisió pels procediments de nomenament provisional, acumulació o comissió de serveis."

També es modifica la Llei 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de les Bases de Règim Local, en el seu article 99, apartat 1, paràgraf 8, possibilitant al Ministeri d'Administracions Públiques, de manera supletòria, introduir a la Convocatòria Anual de Llocs de Treball, les vacants reservades a funcionaris de l'Administració Local amb habilitació de caràcter nacional, sempre i quan es trobin en els següents supòsits:

- Aquells llocs que trobant-se vacants, no haguessin estat convocats per les Corporacions Locals en concurs ordinari.
- Aquells llocs que havent estat convocats en concurs ordinari, haguessin quedat deserts.
- Aquells llocs que havent estat inclosos en el concurs ordinari, no s'haguessin adjudicat per la Corporació Local per altres causes.
- Aquells llocs que les Corporacions Locals sol·licitin expressament la seva inclusió.

3. PLANS I FONS DE PENSIONS

Es modifiquen diferents articles de la Llei 8/1987, de 8 de juny,

reguladora dels plans i fons de pensions. En concret, es fixen el total d'aportacions màximes que poden fer els partícips dels plans de forma individual (sense tenir en compte les aportacions empresarials). Aquestes queden fixades de la següent forma:

- Partícips fins als 52 anys, 7.212,15 euros.
- Partícips majors de 52 anys, 7.212,15 euros, més 1.202,02 euros addicionals per cada any d'edat del partícip que excedeixi dels 52 anys, l'import màxim serà el corresponent als partícips de 65 anys d'edat, 22.836,46 euros.

S'estableixen dues modalitats de plans de pensions: els de sistema d'ocupació i els de sistema associat. La novetat és que es podran constituir plans de pensions de forma conjunta entre diferents empreses o entitats.

També es modifiquen diferents aspectes de la composició i funcionament de les respectives comissions de control dels plans i es crea la figura del Defensor del Partícip pels Plans Individuals.

Nou Salari Mínim Interprofessional.

El RD 1466/2001, de 27 de desembre, ha fixat el salari mínim interprofessional per a l'any 2002, en les següents quantitats:

- 14,74 euros/dia
- 442,20 euros/mes
- 6190,80 euros/any

Aquestes quantitats són el resultat d'aplicar un increment del 2% sobre les vigents a l'any 2001. Aquest salari mínim regeix sense distinció d'edat o activitat.

àmbit de PROMOCIÓ

PROJECTE " FORMACIÓ DONA 2002 - SERVEIS

I Dolors Micola Piñol

Responsable Fons Europeus - Servei d'Assistència Municipal

PROJECTE "FORMACIÓ DONA 2002 – SERVEIS D'ATENCIÓ DOMICILIÀRIA A LES COMARQUES DE TARRAGONA" PROMOGUT PER LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA, PRESENTAT A LA SUBVENCIÓ GLOBAL DEL FONS SOCIAL EUROPEU- OBJECTIU 3.

LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA VA PRESENTAR DAVANT LA DIRECCIÓ GENERAL PARA LA ADMINISTRACIÓN LOCAL DEL MINISTERIO DE ADMINISTRACIONES PÚBLICAS, EL 9 D'OCTUBRE DE 2001, EL PROJECTE "FORMACIÓ DONA 2002 – SERVEIS D'ATENCIÓ DOMICILIÀRIA A LES COMARQUES DE TARRAGONA", PER A LA SEVA INCLUSIÓ EN LA CONVOCATÒRIA DE LA SUBVENCIÓ GLOBAL DEL FONS SOCIAL EUROPEU PER A LES ZONES OBJECTIU 3.

ÉS UN PROJECTE D'ÀMBIT PROVINCIAL PROMOGUT PER LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA, AMB L'ADHESIÓ INICIAL DE 13 MUNICIPIS, QUE TÉ PER OBJECTIU DONAR LA FORMACIÓ ESPECÍFICA A UN TOTAL DE 76 DONES ATURADES PER A LA PRESTACIÓ DE SERVEIS D'ATENCIÓ DOMICILIÀRIA A LES PERSONES AMB DIFICULTATS ESPECIALS –PRINCIPALMENT GENT GRAN- A LES COMARQUES DE TARRAGONA.

JUSTIFICACIÓ EUROPEA I LOCAL DEL PROJECTE

- Durant els mesos d'estiu d'enguany, el Ministeri d'Administracions Públiques va obrir el termini per presentar sol·licituds a la **subvenció global de la zona objectiu 3 del Fons Social Europeu**. Aquesta subvenció té per **objecte finançar accions de formació acompanyades de pràctica laboral a persones aturades**, per a la prestació de **serveis d'atenció a les persones amb necessitats especials**. Hi poden presentar propostes els municipis amb població superior a 50.000 habitants, així com les **Diputacions Provincials que aglutinin actuacions en municipis amb poblacions inferiors, però que sumats en conjunt totalitzin més de 50.000 habitants**.

- L'existència d'un entramat de petits municipis a les comarques de Tarragona, la majoria d'ells de caràcter rural, ocasiona que les preocupacions dels pobles se centrin, per una part, en l'aspecte social de l'**increment de la proporció de gent gran a la població** –degit al progressiu envelliment de la població i l'augment de l'esperança de vida, junt a un descens de la natalitat-, amb les càrregues que comporta en el moment de donar resposta a la conseqüent **necessitat de serveis d'atenció domiciliària**; i per una altra part, en **oferir al col·lectiu de dones una sortida professional que permeti superar els nivells de desocupació**.

- La Diputació de Tarragona, executant el propòsit marcat a la seva Missió Corporativa d'assumir la funció d'assistir als municipis per facilitar la gestió de les seves competències, elabora **eixos d'actuació encaminats a establir programes conjunts amb els municipis de menys població** en col·laboració amb altres administracions públiques, com és en aquest cas l'Estat i la Unió Europea.

Per tot això, contrastades les necessitats del nostre territori amb l'objectiu i criteris de prioritització de l'esmentada convocatòria i per tal de facilitar-hi l'accés als municipis de les nostres comarques amb menys de 50.000 habitants, la Diputació de Tarragona es va posar en contacte amb aquests municipis proposant-los participar en el projecte "Formació Dona 2002. Serveis d'atenció domiciliària a les comarques de Tarragona", d'àmbit provincial, promogut per la Diputació.

ECONÒMICA

D'ATENCIÓ DOMICILIÀRIA A LES COMARQUES DE TARRAGONA"

ANTECEDENTS: CARACTERÍSTIQUES POBLACIONALS DE LES COMARQUES DE TARRAGONA¹

A continuació donem quatre pinzellades de les **característiques de la població de les comarques de Tarragona i els seus municipis**, que posen de manifest les dues grans preocupacions municipals a les quals es pretén donar sortida amb aquest projecte: per un costat, la **desigualtat entre els nivells d'atur d'homes i dones**, i per l'altre, les **necessitats d'atenció domiciliària que té el col·lectiu de gent gran**.

- Dels 183 municipis que hi ha a Tarragona, el 58% (105 municipis) estan formats per una població inferior a 1.000 habitants. La majoria d'aquests municipis són municipis rurals, on, com veurem més endavant, l'edat mitjana de la població és més alta que a la resta de municipis amb més dimensió. El 35,5% dels municipis tenen una població entre 1.000 i 10.000 habitants, i només el 7,1% de municipis de Tarragona (13 municipis) superen els 20.000 habitants.

- L'atur enregistrat a les comarques de Tarragona durant l'any 2000 va ser de 14.313 aturats, entre els quals 8.510 van ser dones i 5.803 homes; és a dir, el 59,46% de les persones enregistrades a l'atur l'any 2000 eren dones.

fres mostren com l'edat mitjana de la població augmenta en els municipis més petits, la majoria d'ells de caràcter rural.

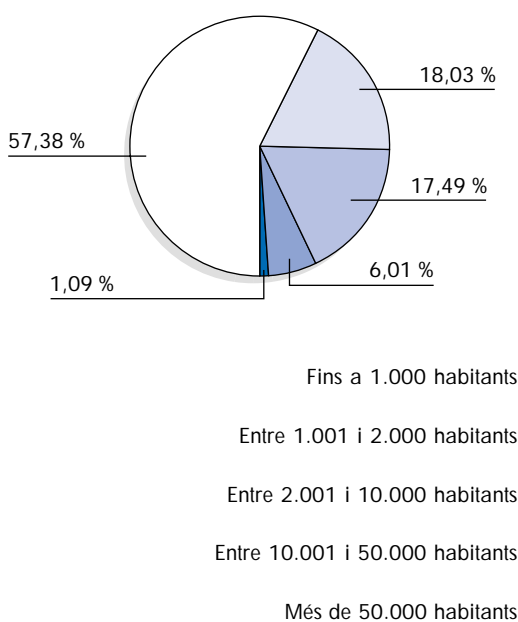
- L'índex d'envelliment demogràfic de les comarques de Tarragona ha passat del 81,4% el 1991 fins el 124,7% l'any 1999; també l'índex de sobreenvelliment ha augmentat entre 1991 i 1999 a les comarques de Tarragona, passant del 8,5% al 10,2 %.

- En xifres de 1999, dels 588.499 habitants a les comarques de Tarragona 105.930 són majors de 64 anys, que representen un 18% de la població, percentatge superior al global de Catalunya, que és del 17,5%.

- L'edat mitjana de la població de les comarques de Tarragona és de 39,5 anys, augmentant a 46,2 anys en els municipis amb menys de 1.000 habitants; aquestes xi-

- A les comarques de Tarragona l'any 2000, el **nombre de places de residències per a la gent gran era de 2.675**, xifra que representa només un 2,6% del total d'habitants majors de 65 anys (105.930 persones) a la zona.

Estructura dels municipis de Tarragona segons la seva població (padró 1/1/1999)

¹Dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya

²Índex d'envelliment=Població de 65 anys i més/Població de menys de 15 anys *100

³Índex de sobreenvelliment=Població de 85 anys i més/Població de 65 anys i més *100

OBJECTIUS DEL PROJECTE

El projecte "Formació Dona 2002. Serveis d'atenció domiciliària a les comarques de Tarragona" consisteix en donar formació com a treballadores familiars a dones desocupades de les comarques de Tarragona. Com s'ha indicat, amb les mesures proposades en el projecte es pretén aconseguir **dos objectius**:

1. Per un costat, contribuir a la igualtat d'oportunitats entre homes i dones augmentant les possibilitats d'una ràpida incorporació de dones desocupades mitjançant una **formació específica homologada en l'àmbit de l'atenció domiciliària als col·lectius més desfavorits i en especial a les persones grans**.

2. Per un altre, i a partir de la consecució de l'objectiu anterior, **millorar les condicions d'atenció a les persones incloses en col·lectius que requereixin una especial atenció a les comarques de Tarragona**.

Amb aquests dos objectius, es pretén reforçar la **política d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones**, millorant les oportunitats de promoció professional de la dona amb la formació específica que rebran, i enfortint la **conciliació de la vida laboral de la dona amb la vida familiar**, mitjançant l'ampliació de l'oferta de serveis (assequible, de fàcil accés i elevada qualitat) d'assistència a persones a càrrec. Així mateix, es vol permetre a la persona gran que romangui en els seu entorn natural (família i municipi), mantenint així les arrels on ha residit, segurament, tota la seva vida; valors que augmenten la seva importància per a la persona a mesura que ens passen els anys.

La formació específica del col·lectiu de dones desocupades en l'àmbit de l'atenció domiciliària als col·lectius més desfavorits, i en especial a les persones grans, reuneix en una acció les mesures per aconseguir tant la millo-

ra de les condicions laborals de les dones -augmentant així possibilitats d'una ràpida incorporació al món laboral actiu-, com la millora de les condicions d'atenció a les persones incloses en col·lectius que requereixin una especial atenció.

Més enllà de l'actuació concreta, es pretén mantenir, i en tot allò que es pugui reforçar, la voluntat d'establir, respecte als municipis petits i respecte als seus habitants, les condicions que facin possible la conciliació dels valors de la comunitat local amb les possibilitats reals de desenvolupament i promoció de les dones de l'àmbit rural.

També es pretén establir línies d'actuació estables que, exercint la corresponsabilitat entre les administracions locals actuant en el territori, incrementin els estàndards de qualitat de vida en tots els municipis de Tarragona, amb independència del seu tamany i de la seva ubicació geogràfica.

CONTINGUT DELS CURSOS

Amb els cursos de formació s'espera que les alumnes adquireixin coneixements específics i relatius al domini d'habilitats adequades i desenvolupin actituds i aptituds necessàries que les capacitin professionalment, per tal d'aportar als individus i/o a

les famílies una ajuda personalitzada i de qualitat mitjançant l'exercici responsable i eficaç de les funcions que caracteritzen la intervenció definida com a treball domiciliari (serveis d'assistència domiciliària), és a dir:

Funció d'ajuda a la realització d'aquelles tasques més immediates d'atenció personal i domèstica necessàries per al desenvolupament normal de la vida quotidiana.

Funció d'educació per a l'adquisició i millora dels hàbits domèstics i personals que faciliti que la família o persona sola mantingui un grau d'autonomia suficient.

Funció de prevenció de situacions de possibles desintegracions del nucli familiar i/o de possibles internaments, i de situacions de deteriorament personal progressiu.

A l'especial complexitat que comporta per als municipis l'establiment d'una concreta oferta formativa com la que es persegueix amb el present programa, cal seguir els imprescindibles criteris de qualitat i inevitablement els criteris econòmics per a la seva prestació. Tot això condueix a la **participació de la Diputació de Tarragona com a administració que assumeix la coordinació de les demandes municipals i la funció d'exe-**

cutora del mateix; participació Corporativa que persegueix l'apropament, en la mesura de les possibilitats, de les accions formatives al màxim nombre de poblacions amb criteris de descentralització, des del convenciment que la superació d'obstacles com són la distància o el transport facilitaran de manera notable la participació de les dones desocupades en els cursos que s'ofereixen.

En la taula següent es relacionen els municipis adherits inicialment al projecte, els quals en conjunt volen formar a un total de 76 dones aturades per a la prestació de serveis d'atenció domiciliària als seus municipis. Aquests municipis aglutinen una població global de 66.948 habitants (segons el padró a 1/1/1999), complint així el requisit de la convocatòria pel qual es possibilita la presentació de projectes dels municipis amb menys de 50.000 habitants si ho fan mitjançant la Diputació i sumats en conjunt totalitzen més de 50.000 habitants.

Municipis adherits inicialment al projecte "Formació Dona 2002. Serveis d'atenció domiciliària a les comarques de Tarragona"

ALFORJA
BISBAL DE FALSET, LA
CAMBRILS
PICAMOIXONS (EMD)
PINELL DE BRAI, EL
SANT CARLES DE LA RÀPITA
SANT JAUME D'ENVEJA
SÈNIA, LA
TORRE DE FONTAUBELLA, LA
TORRE DE L'ESPANYOL, LA
VALLS
VANDELLÓS I L'HOSPITALET DE L'INFANT
VINEBRE

El projecte es desenvoluparà mitjançant la prestació dels cursos en cinc punts de la demarcació, localitzats segons la distribució territorial de les dones desocupades que rebran la formació. Els cursos estaran formats per grups de 20 dones cada un.

Les unitats de formació que es volen muntar en els municipis

pis de cada zona geogràfica on s'impartiran els cursos, estaran compostes per personal docent amb el següent perfil: treballadores socials, infermeres, fisioterapeutes, antropòlogues, psicomotricistes, metges, gerontòlegs, tècnics auxiliars en gerontologia, animadores socioculturals, psicòlogues i dietistes.

A més del personal docent, serà necessari un equip de professionals encarregats de la coordinació i de la gestió del projecte, amb experiència en la gestió de serveis públics i en la formació continuada, que serà aportat per la Diputació de Tarragona. Aquest equip es compondrà per una responsable del projecte que hi dedicarà tot el seu temps durant tot el projecte, sota l'orientació i directrius de treball d'un coordinador.

El pressupost del projecte s'ha estructurat en dos blocs, un en el qual s'inclouen les **despeses de gestió i coordinació del projecte**, i un altre que recull les **despeses desglossades per a cada unitat de formació**, tenint en compte per a la suma total, que s'impartiran 5 cursos en diferents punts de les comarques de Tarragona.

- Dins el bloc de les **despeses de gestió i coordinació del projecte** s'han considerat les despeses del personal a què s'ha fet referència en el paràgraf anterior i les despeses de difusió del projecte.

- En el bloc de **despeses per a cada curs de formació** s'han tingut en compte les següents: despeses dels mòduls de formació; beques mensuals per a les alumnes (durant els 9 mesos) –s'ha establert una beca per a cada alumna beneficiària dels cursos de formació per un import de 18.030 pessetes, corresponent al 25% del Salari Mínim Interprofessional, a manera d'incentiu per a la seva assistència a les classes-; despeses de desplaçament del personal docent als cinc punts diferents de les comarques de Tarragona on s'impartiran els cursos; lloguer de sales pels cursos i personal de suport per a les sales.

Segons les despeses considerades, el **pressupost màxim global del projecte és de 58.337.000 ptes (350.612,43 Euros)**, que s'espera finançar amb les aportacions següents: **45% del Fons Social Europeu, 35% de la Diputació de Tarragona (35%) i el 20% restant dels ajuntaments.**

D'acord amb la Base 10ª de les bases reguladores de la convocatòria de la subvenció global del Fons Social Europeu-objectiu3, "la Direcció General per a l'Administració Local resoldrà les sol·licituds presentades en el termini de 4 mesos, comptats des del dia següent a la finalització del termini establert per a la presentació de les sol·licituds", és a dir, a principis de febrer del 2002.

àmbit de **TURISME**

GESTIÓ DE MARQUES

CONSIDERACIONS PER A UN ÚS EFICAÇ

Octavi **Bono i Gispert**

Gerent del Patronat de Turisme de la Diputació de Tarragona

UNA DEFINICIÓ DE MARCA AL DICCIONARI QUE A PRIORI TOTS PODRÍEM CONSIDERAR COM A VÀLIDA ÉS:

“NOM, SIMBOL, DISSENY O COMBINACIÓ D'AQUESTS ELEMENTS QUE TÉ PER OBJECTE IDENTIFICAR BÉNS I SERVEIS D'UNA ORGANITZACIÓ I/O A ELLA MATEIXA DE TAL FORMA QUE ES PUGUI DIFERENCIAR DE LA RESTA”.

ÉS POSSIBLE QUE AQUEST REDACTAT PUGUI RESPONDRE A UNA PRIMERA APROXIMACIÓ A LA IDEA DE MARCA, PERÒ UNA MARCA ÉS MÉS QUE AIXÒ. UNA MARCA VA MÉS ENLLÀ I L'HEM D'ENTENDRE COM LA IDEA D'UN PRODUCTE O UN SERVEI EN LA MENT DELS NOSTRES CONSUMIDORS. ÉS AIXÍ QUE EL CONCEPTE DE MARCA ÉS FA MÉS RIC JA QUE NO ÉS UNA SIMPLE CREACIÓ GRÀFICA SINÓ UN ELEMENT VIU EN LA MENT DELS INDIVIDUS.

DE QUALSEVOL FORMA, COM A ELEMENT IDENTIFICATIU O COM IDEA EN LA MENT DELS CONSUMIDORS, ÉS UN FET QUE LA FUNCIÓ DE LES MARQUES EN EL PROCÉS DE COMERCIALIZACIÓ HA EVOLUCIONAT EN EL TEMPS. NO ÉS TRACTA D'UN ELEMENT ESTÀTIC SINÓ QUE LA SEVA UTILITAT HA ANAT CANVIANT DES DE L'APARICIÓ DE LES MARQUES TAL COM, MÉS O MENYS AVUI, LES ENTENEM.

SEGLE XIX. PRODUCCIÓ

Sense buscar antecedents més remots, al segle XIX la marca serveix com a nom adequat per a determinats productes genèrics.

Els logos es creen per a crear popularitat i familiarització amb els productes. La marca no serveix en aquest període per a proporcionar informació suplementària ni per a diferenciar clarament els productes.

El consumidor en aquella època comprava productes, no marques.

1900-1950. ADAPTACIÓ A LES NECESSITATS DEL CONSUMIDOR

La marca adquireix valor. Aporta informació als productes i serveis. Esdevé un element de garantia en el procés de compra davant la possible manca d'informació del propi producte.

S'enceta també la funció simbòlica de les marques. Es comença a buscar la marca pel que significa, per la idea de bon gust, prestigi o exclusivitat que pot aportar.

1950-1980. CRÍTICA A LA MARCA

Podem parlar en aquest cas com un període de confusió entre marques i productes i serveis. Cap als 60 hi ha un cert procés de reacció davant la marca com a moviment contrari a les grans companyies internacionals.

Es fa necessària la creació d'una imatge d'empresa que encaixi a les societats del moment.

1980-1990. MARQUES SÍ, PRODUCTES NO

És el moment de màxim esplendor de la marca com element amb personalitat pròpia la marge de la realitat del producte o servei. Es produeix la consagració de la idea de marca i de la seva imatge com a valor afegit

2001?

Encara tenim poca perspectiva històrica que ens permeti analitzar correctament l'espai i les funcions que ocupen les marques així com la interpretació que en fan els consumidors.

És un fet inqüestionable que estem abandonant els sistemes de producció i servei massius així com també de màrqueting orientat a les masses. La nova lectura passa per un nou paradigma més proper a la idea "un per un" (one to one). Els productes i els serveis seran des d'ara més personalitzats. Cal adaptar-se a les necessitats i als gustos de l'individu no només als del segment al qual ens volem adreçar. Internet i les noves tecnologies ens hi ajudaran.

Per tal d'intentar determinar quin serà el nou context de funcions de les marques, fem un cop d'ull als canvis que tant a la societat occidental com en les persones individualment s'estan produint. Aquests canvis són condicionants de les noves fórmules i hàbits de consum i per tant de condicionants alhora de la producció de béns i serveis així com de la seva comunicació i comercialització.

Evolució a les nostres societats

- a) Envel·liment de la població.
- b) Increment de la població immigrant.
- c) Accés creixent de la dona al món laboral.
- d) Major flexibilitat de les jornades laborals.
- e) Increment de la despesa en oci, viatges i cultura
- f) Decrement de la despesa en productes considerats fins ara bàsics.

Evolució en els individus

- a) S'accentua l'individualisme.
- b) Es valora més el poder gaudir d'experiències.
- c) El desig de prosperar és més intens.
- d) Es reclama més seguretat
- e) Hi ha més informació i més necessitat d'informació a la vegada.

Doncs bé, davant aquest nou context podem plantejar algunes reflexions o millor dit recomanacions que ens ajudin a moure'ns amb més efectivitat per aquest món tant complex de la gestió de les marques:

EL CREIXEMENT INICIAL D'UNA MARCA S'ASSOLEIX AMB ESFORÇ DE COMUNICACIÓ I NO AMB PUBLICITAT

La comunicació, les relacions públiques el control dels mitjans són especialment útils a l'hora de consolidar la marca. Cal recordar que ens trobem en un mercat saturat de comunicació on els individus som sotmesos constantment a impactes. Fins a cert punt ens immunitzem davant les propostes publicitàries.

Xifra a tall d'exemple:

La normativa en publicitat per televisió autoritza uns 12 minuts per hora de programació amb un sostre del 15% del total d'emissió diària. Aquest sostre no es respecte gaire per no dir gens i ens acabem trobant amb volums de 550 hores a 750 hores de publicitat mensual en el conjunt de les televisions de l'Estat.

Segons SOFRES, veiem com el català veu avui uns 216 minuts de televisió al dia. En televisió un segon el componen unes 30 imatges, per tant una persona veu de mitjana 390.000 imatges de TV al dia. Un escenari en el que el produir impactes és sense cap mena de dubte molt difícil... i només hem parlat d'un mitjà de comunicació.!

Com fer-ho doncs? La millor manera és ser el primer i especialitzar-se.

Cal fer una consideració especial al concepte ritme. La presència com a pioner en un determinat àmbit, però a un ritme baix no genera notorietat ni comunicació. És com l'herba que creix, però ho fa tan a poc a poc que ningú no ho veu. Hi ha un exemple clàssic en aquest sentit. Internet per la seva ràpida evolució en tots els sentits ha estat un fenomen àmpliament explicat, comunicat. El fax com a sistema de comunicació a distància es va anar implantant lentament, no ens en vàrem adonar compte. El seu ús i creixement no es va comunicar.

Una vegada al mercat la publicitat té una funció de manteniment i és inexcusable. Tot i això sovint l'única funció serà la de mantenir les quotes i evitar l'efecte de la competència. La publicitat potser no ens conduirà al lideratge però ens ajudarà a mantenir-lo.

LA MARCA HA DE SER SINÒNIM CLAR D'UN CONCEPTE A LA MENT DEL CONSUMIDOR.

Altres sectors productius ens ajudaran a entendre-ho millor. Fem una petita ullada a la publicitat dels automòbils:

VOLVO, seguretat
MERCEDES, prestigi
BMW, plaer de conduir

L'exponent màxim d'aquest aspecte esdevé quan el nom de la marca es fa servir genèricament (Moble de fòrmica, cosir un velcro, veure una schweepes...)

Com ho van fer? Sent els primers.

I si es fa tard? El millor és crear una nova categoria canviant una mica l'enfocament.

L'ESFORÇ DE CREACIÓ D'UNA NOVA MARCA NO ÉS COSA D'UN DIA, S'HA DE SER CONSTANT.

Cal mantenir els criteris i no donar cops de timó. Cal coherència i continuïtat en el que es vol traslladar.

La marca ha de representar en la ment alguna cosa simple i concreta. És bàsic treballar sobre la singularitat tot i no ser sempre fàcil.

I per acabar, una darrera recomanació:

SIGUEM PRÀCTICS: HORIZONTALITAT I TIPOGRAFIES SIMPLS

Si parlem dels elements formals de les marques, és a dir els noms i els logotips hem d'entendre que no són casuals.

Els ulls els tenim un al costat de l'altre i és per això que els plantejaments horitzontals acaben sent més fàcils d'observar i faciliten la interpretació.

Pel que fa a les tipografies està clar que provoquen diferents lectures, però cal relativitzar també el seu efecte:

- Les sans-serif donen una imatge més moderna.
- Les serif donen una imatge més antiga o clàssica.
- Les negretes reforcen valors masculins.
- Les de perfil més fi, valors femenins.

Bé, sense fer-ne un ús abusiu d'aquest conceptes es pot recomenar que en general s'opti per tipografies que facilitin la lectura en qualsevol suport i aplicació i uns elements gràfics que no entorpeixin la interpretació. Recordem que al cap i a la fi el significat segueix estant en les paraules.

àmbit d' URBANISME

DIVISIONS O SEGREGACIONS DE FINQUES

- | Carmen **Vuelta Santín**
Secretària-Interventora del Servei d'Assistència Municipal
- | Antonio **Serret Masjà**
Secretari-Interventor del Servei d'Assistència Municipal

NORMATIVA APLICABLE

- LLEI 6/1998, DE 13 D'ABRIL, LRSV, ARTICLE 20.
- DECRET 1/1990, PEL QUAL S'APROVA LA REFOSA DELS TEXTOS LEGALS VIGENTS A CATALUNYA EN MATÈRIA URBANÍSTICA, ARTICLES 138-152 I 269.
- DECRET 169/1983, DE 12 D'ABRIL, SOBRE UNITATS MÍNIMES DE CONREU.
- DECRET 308/1982, DE 26 D'AGOST, PEL QUAL S'APROVA EL REGLAMENT PER AL DESPLEGAMENT I APLICACIÓ DE LA LLEI 9/1981, DE 18 DE NOVEMBRE, SOBRE PROTECCIÓ DE LA LEGALITAT URBANÍSTICA, ARTICLES 24, 28, 29, 55 AL 58.
- DECRET 303/1997, DE 25 DE NOVEMBRE, PEL QUAL S'APROVA EL REGLAMENT SOBRE MESURES PER FACILITAR L'EXECUCIÓ URBANÍSTICA (RMEU), ARTICLES 42 AL 44.
- LLEI 19/1995, DE 4 DE JULIOL, DE MODERNIZACIÓ DE LAS EXPLOTACIONES AGRARIAS, SUPLETORIAMENT.¹
- LLEI HIPOTECÀRIA, ARTICLE 26.2 I REGLAMENT DE LA LLEI HIPOTECÀRIA, ARTICLE 145.
- REIAL DECRET 1093/97, DE 4 DE JULIOL, PEL QUAL S'APROVEN LES NORMES COMPLEMENTÀRIES AL REGLAMENT PER A L'EXECUCIÓ DE LA LLEI HIPOTECÀRIA SOBRE INSCRIPCIÓ EN EL REGISTRE DE LA PROPIETAT D'ACTES DE NATURALESA URBANÍSTICA, ARTICLES 78 I SS.
- RDU, ARTICLE 66.

CONCEPTES

Parcel·lació és tota divisió simultània o successiva de terrenys en dos o més lots, quan la divisió pugui donar lloc a constituir un nucli de població, la divisió (**parcel·lació**) es converteix en **urbanística** (art. 139.1 Decret 1/90).

Nucli de població és l'assentament urbà generador de requeriments o necessitats assistencials i de serveis urbans. Les condicions objectives que podran donar lloc a la constitució d'un nucli de població seran objecte d'enumeració en els plans Generals o Normes Subsidiàries en funció de les peculiaritats que concorrin en cada àmbit municipal o supramunicipal (art.139.3 Decret 1/90, i l'art. 32 Decret 308/1982).

Les parcel·lacions, segregacions i divisions es poden produir en sòl urbà, i urbanitzable i no urbanitzable.

FINALITAT

Les diverses disposicions que regulen les segregacions o parcel·lacions tenen com objectiu impedir el fraccionament excessiu de les finques rústiques a fi que les explotacions agrícoles tinguin la major viabilitat econòmica possible.

D'acord amb la legislació vigent, únicament es vàlida la segregació o divisió d'una finca rústica quan no doni lloc a parcel·les d'extensió inferior a la UMC, entenent per UMC la superfície suficient que ha de tenir una finca rústica perquè els treballs fonamentals del seu conreu puguin dur-se a terme amb un rendiment satisfactori.

LÍMITS

La legislació urbanística estableix dos límits a les divisions o segregacions de terrenys en sòl no urbanitzable:

¹Disposición adicional primera: Tienen el carácter de legislación básica, en virtud de lo previsto en el artículo 149.1.13.º de la Constitución, los siguientes preceptos: 1,2, 3, 4, 5, 6, 7, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 29, la Disposición Final segunda, en lo que se refiere a la modificación que se introduce en el articulado 28 de la Ley de Reforma y Desarrollo Agrario y Disposición Final tercera.

- **Límit negatiu**, la divisió de terrenys no podrà donar lloc a una parcel·lació urbanística.

- **Límit positiu**, els fraccionaments hauran de ser superiors a la superfície que amb caràcter mínim estableixi el planejament urbanístic o, si de cas hi manca, la legislació agrària.

PARCEL·LACIONS EN SÒL URBÀ I URBANITZABLE

L'art. 141.1 del Decret 1/90 estableix que no es podrà efectuar cap parcel·lació urbanística i conseqüentment no es podrà atorgar llicència de parcel·lació sense que prèviament hagi estat aprovat un Pla General o, si s'escau, un pla especial que el desplegui, quan afecti sòl urbà, o sense l'aprovació prèvia del Pla Parcial del sector corresponent per a sòl urbanitzable. El paràgraf 3 del mateix article disposa que tota parcel·lació urbanística quedarà subjecte a llicència.

SEGREGACIONS EN SÒL NO URBANITZABLE

Els articles 141.1 (*in fine*) del Decret 1/90 i 20.2 Llei 6/1998 prohibeixen les parcel·lacions urbanístiques en sòl no urbanitzable.

L'art. 20.2 Llei 6/1998 estableix "...sin que, en ningún caso, puedan efectuarse divisiones, segregaciones o fraccionamientos de cualquier tipo en contra de lo dispuesto en la legislación agraria, forestal o de similar naturaleza."

La Llei de modernització de les explotacions agràries disposa a l'art. 24 que: "*La división o segregación de una finca rústica solo será válida cuando no dé lugar a parcelas de extensión inferior a la unidad mínima de cultivo.*"

L'article 23 de la Llei 19/95 atribueix a les CCAA la determinació de l'extensió de la UMC per a secà i per a regals diferents municipis,

zones o comarques del seu àmbit territorial.

A Catalunya les UMC estan regulades mitjançant el Decret 169/1983, de 12 d'abril, sobre Unitats Mínimes de Conreu, que estableix per cada zona o comarca un mínim de superfície com a mitjà per preservar la integritat física de les finques rústiques catalanes.

La divisió o segregació d'una finca rústica només serà vàlida quan no en resulti cap parcel·la d'extensió inferior a la UMC fixada per al municipi on estigui situada la finca.

El Decret 308/1982 afegeix, a l'article 41, que es considerarà infracció urbanística de parcel·lació, el fraccionament simultani o successiu del sòl en lots o porcions concretes i determinades de terrenys, quan per raó de les seves característiques físiques, de la seva delimitació per vials de nova creació, o de la implantació de serveis comuns, pugui originar-se un nucli de població i vulneri les prescripcions del planejament urbanístic vigent.

Excepcions admeses

Tot i així, el Decret 169/1983, de 12 d'abril, preveu diferents supòsits en els quals es permet la divisió o segrega-

ció de finques rústiques per sota de les UMC:

- Quan es destinin a horts familiars d'acord amb les condicions que s'assenyalin reglamentàriament

- Quan la porció que es vagi a segregar es vulgui destinar de manera efectiva i dins de l'any següent a qualsevol tipus d'edificació o construcció permanent, a finalitats industrials o altres de caràcter no agrari. Aleshores haurà d'obtenir-se prèviament l'autorització prevista en els articles 44 i 45 del Reglament de Gestió Urbanística, juntament amb l'informe favorable del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca.

- Quan sigui conseqüència de l'exercici del dret d'accés a la propietat establert a la legislació d'arrendaments rústics, sempre que l'adquirent porti més de sis anys en el conreu de la finca i aquesta sigui realment conreada, el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca autoritzarà la divisió o segregació, un cop comprovada la certesa d'aquells requisits.

La Llei 19/1995, afegeix:

- Quan es tracta de qualsevol classe de disposició a favor de propietaris de finques confron-

tants, sempre que com a conseqüència de la segregació, tant la finca que se segrega, com la confrontant, no resulti d'extensió inferior a la UMC.

- Per causa d'expropiació forcosa.

PROCEDIMENT

Davant de la sol·licitud d'un particular cal esbrinar si la finalitat de la segregació és agrícola o urbanística. Si el que es pretén és una segregació per finalitat agrària, llavors l'ajuntament efectuarà la declaració d'innecessarietat de llicència urbanística, en els termes previstos en els articles 28, 29 i 55 del Decret 308/1982, de 26 d'agost, i en aquest cas hauran de ser els notaris i registradors els qui vetllin pel compliment de la indivisió de les finques en proporcions inferiors a la UMC, que fixa la corresponent comunitat autònoma.

A nivell municipal i, atesa la normativa actual, és exigible llicència de parcel·lació per a tota aquella divisió de finques que persegueix finalitats urbanístiques i que es refereix a sòl classificat com urbà i urbanitzable.

No es pot fraccionar una finca classificada com a sòl no urbanitzable si es va a destinar a una finalitat agrícola, forestal, ramadera, en contra del que disposa la legislació agrària. Però no és competència municipal vetllar perquè no es

fraccionen les explotacions agràries, sinó que és competència de l'administració autonòmica.

Qualsevol autorització per a dividir una finca si la seva destinació fos agrícola, forestal o cinegètica li correspon a l'administració autonòmica, i qualsevol resolució que es dicti al respecte per l'ajuntament serà nul·la de ple dret, per dictar-la òrgan manifestament incompetent en aquesta matèria (art. 62 Llei 30/1992 LRJPAC).

Comprovar que el sol·licitant compleix el fi per al que demana o declara que desitja dividir la finca es competència concurrent entre l'administració autonòmica i la local, en l'exercici de les seves respectives competències agràries i urbanístiques.

Quan el sol·licitant vol dividir o segregar una finca rústica per a edificar-hi en ella, l'Ajuntament comprovarà:

- Que no es una parcel·lació il·legal a efectes urbanístics ni tampoc d'una parcel·la indivisible.

- Que la porció segregada es destina de manera efectiva dins de l'any següent a qualsevol tipus d'edificació o construcció permanent a finalitats industrials o altres de caràcter no agrari, sempre que s'hagi obtingut la llicència urbanística i posteriorment s'acrediti la finalització de la seva construcció.

- Que la construcció que es pretén estigui vinculada a l'explotació agrària, construccions d'utilitat pública o interès social, edificis aïllats destinats a vivendes unifamiliars en llocs on no hi pugui haver la possibilitat de formació de nuclis de població.

Sense tenir en compte les excepcions, com a conclusió, en l'àmbit municipal només es pot autoritzar:

- Parcel·lacions urbanístiques quan prèviament s'hagi aprovat el planejament urbanístic exigible segons la classe de sòl, tot hi saber que pot donar lloc a la constitució d'un nucli de població (art. 28 decret 308/1982).

- Construccions en sòl no urbanitzable, a l'empara de l'article 20 de la Llei 6/1998, de 13 d'abril, LRSV, sobre una finca segregada o matriu l'extensió de la qual resulti ser inferior a la UMC i per la via de l'excepció, segons l'art 3.2 del Decret 169/1983, es possible la divisió a efectes urbanístics i és aquesta la circumstància que s'ha d'autoritzar i comunicar a efectes notariais i registrals.

En els altres supòsits serà suficient la declaració d'innecessarietat de llicència urbanística municipal, sense perjudici de l'obligació del compliment de la legislació sectorial agrària sobre divisió de finques rústiques.

En qualsevol cas, presentada per l'interessat la sol·licitud de la llicència de segregació o la declaració d'innecessarietat, caldrà que aquesta sigui informada pels Serveis Tècnics municipals i pel Secretari, resolent l'Alcalde. D'aquesta resolució o decret certificarà el Secretari, i serà suficient per al Registrador. El que no pot fer el Secretari és certificar sense mes, atès que els judicis de valor no són certificables, per encertats que siguin.

Els articles 141 del Decret 1/1990 i 29 del Decret 308/1982 estableix que les sol·licituds de llicència de parcel·lació es presentaran amb un projecte, el qual haurà de constar dels documents següents:

a) La Memòria justificativa de la procedència, sobre la base de Pla General previ o de Pla Parcial, de les dimensions de les parcel·les o dels lots per a cada zona.

b) El Pla parcel·lari a escala adequada que detalli tant les parcel·les divisibles com les indivisibles i indiqui l'emplaçament de zones verdes, d'espais lliures, de dotacions, d'equipaments, de serveis i del sòl corresponent al 10 per 100 de l'aprofitament mitjà del sector o dels polígons d'actuació del Pla, si s'escau.

Per tal de dur a terme la segregació per sota de la UMC cal demanar al DARP informe favorable (art. 3 Decret 169/83).

INSCRIPCIÓ AL REGISTRE

En el capítol II del títol IV del Decret 308/1982, en el Reial Decret 1093/97, de 4 de juliol, pel qual s'aproven les normes complementàries al Reglament per a l'execució de la Llei Hipotecària sobre inscripció en el registre de la propietat d'actes de naturalesa urbanística (arts. 78 i ss), i en el Decret 303/1997 pel qual s'aprova el Reglament sobre mesures per facilitar l'execució urbanística (arts 42 a44) es regula l'actuació del registrador de la propietat en la inscripció d'actes de parcel·lació:

- Per inscriure la parcel·lació o segregació caldrà aportar la llicència municipal, o la declaració que aquesta no es necessària.

- En sòl no urbanitzable i en tractar-se de finques de dimensions inferiors a la UMC; el registrador trametrà copia dels documents presentats a l'administració agrària competent (DARP), per tal que es manifesti respecte la nul·litat de l'acte o sobre apreciació de les excepcions previstes als articles 23 i 24 de la Llei 19/95 de Modernització de les Explotacions Agràries i que sigui lliurada certificació d'aquesta resolució. Si l'esmentada administració resol la nul·litat de l'acte, el Registrador denegarà la inscripció. Si pel contrari, es resol que és una de les excepcions relacionades, el Registrador efectuarà la ins-

cripció. Si han passat 4 mesos des que el Registrador va demanar a l'Administració competent la documentació i aquesta no ha contestat, també efectuarà la inscripció corresponent.

- En sòl no urbanitzable i en el cas que per la divisió o segregació de finques resultessin inferiors a la unitat mínima de conreu o bé que, essent superior la superfície, hi hagi perill de creació d'un nou nucli de població; es procedirà com a l'apartat anterior, comunicant-ho a l'ajuntament, trametent còpia de la documentació, perquè contesti i fent constar aquesta petició de resolució al marge de l'assentament de presentació. Aquest assentament de presentació d'inscripció es prorrogarà fins a 180 dies. L'Ajuntament pot contestar que no es deriva l'existència de parcel·lació urbanística il·legal i el Registrador practica-rà la inscripció. L'Ajuntament pot acordar, prèvia audiència dels interessats, que hi ha perill de creació de nucli il·legal, o possible parcel·lació il·legal. En aquest cas denegarà la inscripció. Si passats 4 mesos des de la data de la nota efectuada pel Registrador en el moment de trametre a l'Ajuntament la petició d'informació, l'Ajuntament no ha tramès la incoació de l'expedient d'infracció urbanística, es procedirà a la inscripció corresponent.

EFFECTES DERIVATS DE LES SEGREGACIONS IL·LEGALS

Els actes o els negocis jurídics en raó dels quals es produeixi la divisió de les finques rústiques en contra de l'establert sobre UMC seran nuls de ple dret i no produiran cap efecte (art. 24 Llei 19/1995).

Fins i tot la partició d'herències estableix la normativa vigent que s'ha de respectar el règim de les UMC, tot i anar en contra del disposat pel testador.

Si l'ajuntament, o en el seu cas, l'òrgan urbanístic competent, incoa expedient d'infracció urbanística per parcel·lació il·legal, es pot sol·licitar del Registrador que la anotació preventiva procedent tingui efectes de prohibició absoluta de disposar, en els termes previstos per l'article 26.2 de la Llei Hipotecària.

Es considera una infracció urbanística greu que comporta, juntament amb la multa, la desclassificació del sòl, que en cap cas es considerarà solar i, lògicament, no es podrà edificar en els lots resultants.

DIPUTACIÓ DE
TARRAGONA